

Møteinnkalling

Utvalg:	Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
Møtested:	Tingvold Hotell, Steinkjer
Dato:	05.06.2025
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram:

Oppstart styremøte kl. 10.00

ST 21/2025 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

ST 22/2025 Valg av 2 til å signere møteprotokoll sammen med leder

ST 23/2025 Referatsaker og orienteringer:

Orientering fra Forvaltersamling, Trondheim.

Naturoppdrag - orientering av årets tiltak

ST 24/2025 Styresaker

Fordeling til grunnstøtte drift

Avslag til båtopleg

Godkjenning av Skjækra forvaltningsplan

Lunsj kl. 12.00- 12.30

Dialogmøte mellom rådgivende utvalg og nasjonalparkstyret:

Kort gjennomgang av "status - runde rundt bordet" fra RU-møte på formiddagen.

Bevaring av verdifull natur - Inge Hafstad

Kommunikasjonsplan ved Besøkssenteret

Mindre revidering av Besøksstrategi

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 23/2025	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 24/2025	Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder		
ST 25/2025	Referatsaker		
	Styresak		
ST 26/2025	Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - Fordeling midler til grunnstøtte drift		2025/6134
ST 27/2025	Avslag på søknad- Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - om båtutlegg ved Juthasstjønna		2025/3964
ST 28/2025	Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre - godkjenning av revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde etter høring		2025/1834
ST 29/2025	Delegerte vedtak		
DS 57/2025	Innvilget - Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - dispensasjon for motorferdsel - 2025 - Ismenningen - Grønningen - Heggstjøene - Heinådalen - Gaundalen - Odd Arild Gaundal		2025/3640
DS 58/2025	Utsending av kjørebok for vintersesongen 2025-202 - Engum - Lissøydingen - Seisjøseteren - 2024 - 2027 - Erik Engum		2024/2386
DS 59/2025	Innvilget - Lierne nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med transport av båt til og fra Holmtjønna - Bjørn Olav Homo		2025/5081
DS 60/2025	Endringsvedtak angående dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med riving av hytte ved Medalsvatnet		2024/11929
DS 61/2025	Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Søknad om støtte til Kasttjønnebrua - Nils Christian Gevsjø		2025/5832
DS 62/2025	Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel 2025 - 2026 - snøscooter inn til Bringsvollen - Ingjerd Trefjord og Torgrim Wold		2025/5663
DS 63/2025	Avslag - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - Guslia naturreservat - dispensasjon for motorferdsel 2025 - Gusli jakthytte på snødekke - Paul Inge Tømmerås		2025/3880
DS 64/2025	Vedtak Innvilget dispensasjon - Lierne nasjonalpark og Merkesfloen naturreservat - for motorferdsel på snø knyttet til næringsvirksomhet ved Løvsjølia Østre 20/2 -2024-2027		2024/13757

DS 65/2025	AVSLAG- Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - dispensasjon for motorferdsel - 2025 - Andorsjøen - Gressåmoen - Odd Erik Skjeflo	2025/3622
DS 66/2025	Innvilget - Skjækra landskapsverneområde - skifte og endring av vindu på hytte 157/2/21	2025/3982
DS 67/2025	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for motorferdsel med snøscooter til Klingerhytta 2025-2027 - Lierne kommune	2025/3621
DS 68/2025	Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - driftsplan for utleiehyttene i Seisjødalen - Statskog SF	2025/3930
DS 69/2025	Innvilget dispensasjon- Skjækra landskapsvernrområde - for skifte og endring av størrelse på vindu på hytte Skjelbreien 3 80/1/22	2025/4083
DS 70/2025	Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - for utlegging og scootertransport av båt i forbindelse med reparasjon av båt ved Hykkelfjelltjønna i Lierne kommune - Knut-Georg Sandvik	2025/4086
ST 30/2025	Styresak Eventuelt	

ST 23/2025 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
ST 24/2025 Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder
ST 25/2025 Referatsaker

Arkivsaksnummer: 2025/6134-5

Saksbehandler: Sofie Jonsson

Dato: 26.05.2025

Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - Fordeling midler til grunnstøtte drift

Innstilling fra forvalter

Midlene til grunnstøtte drift ønsker nasjonalparkstyret å bruke på drift av hovedinnfallsportene til verneområdene. Forvaltene foreslår fortsatt en lik fordeling på de fem hovedinnfallsportene f i 2025 jf. tidligere års praksis (kr 15 000,- pr. innfallsport).

Begrunnelse

Styret bad forvaltene i styremøte den 11. mars, å kartlegge behov for de enkelte innfallsporter, vurdere fordeling av midler/grunnstøtte og legge frem forslag om fordeling av grunnstøtte drift som sak for styret. Forvaltene har deretter bedt alle kommuner om en redegjørelse for de utdelte midlene til drift. Kommunene har i varierende grad kunnet legge fram en detaljert oversikt over utgiftene knyttet til innfallsporten deres. Flere av kommunene har dessverre ikke funnet någre konkrete utgifter alls. I lys av dette og den usikkerhet dette medfører foreslår forvaltene at de tildelte midlene til drift fortsatt deles likt mellom kommunene, kr 15 000,- til grunnstøtte drift til hver hovedinnfallsport.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark - Redegjørelse driftsmidler - Snåsa kommune
- 2 Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - Driftsmidler innfallsporten - Steinkjer kommuneskoger
- 3 Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark - Redegjørelse av driftsmidler - Verdal kommune
- 4 Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark - Svar vedr. redegjørelse av driftsmidler - Lierne kommune

Saksopplysninger

Basert på tildelingen fra Miljødirektoratet dater 17. februar 2025 på kapittel/post 1420.21 driftsmidler på totalt kr 700 000,- vedtok Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe følgende fordeling av tildelte midler:

- Drift av styret: kr 550 000,-
- Arbeid med forvaltningsplan: kr 75 000,-

Nasjonalparkstyret mottog fra Miljødirektoratet kr 75 000,- til grunnstøtte drift i 2025. Dette er tilsvarende beløp som ble tildelt til samme formål i 2024, og gjøres uavhengig av behovsinnmelding fra styret. Styrene står fritt til å disponere disse midlene til nødvendige driftsoppgaver. For Blåfjella- Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre sitt vedkommende har det vært praksis at midlene fordeles likt på hver av de 5 hovedinnfallsportene til nødvendige driftsoppgaver. Det betyr at alle kommuner får for 1st innfallsport utom Lierne kommune som har två innfallsporter, en for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og en for Lierne nasjonalpark. Styret bad forvalterne om å kartlegge behov for de enkelte innfallsporter, vurdere fordeling av midler/grunnstøtte og legge frem forslag om fordeling av grunnstøtte drift som sak for styret.

Etter forespørsel till kommunene så rapporterte de følgende:

Kommune	År 2024	År 2023	År 2022
Lierne	11966	22800	22029
Steinkjer	4000	4000	4000
Snåsa	-	-	-
Verdal	14660	14560	-

Lierne kommune skriver:

«Viser til deres brev av 13.03.2025 der de ønsker en redegjørelse for hva som blir gjort på respektive nasjonalpark for de midlene Nasjonalparkstyret betaler til Lierne kommune.

Vi har satt opp kostnadene pr. konto/aktivitet for de 3 siste år»

Lierne Nasjonalpark:

Utgiftsposter	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Kjøp av tjenester, tilsyn og drift - Fjellstyrene i Lierne	5 334	5 334	4 000
Kommunale avgifter, tømning av toalett	2 413	2 266	2 029
Brøyting/sandstrøing veger	4 219	15 200	16 000
SUM	11 966	22 800	22 029

Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark:

Utgiftsposter	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Forbruksmateriell	0	0	0
Kjøp av tjenester, tilsyn og drift - Fjellstyrene i Lierne	10 666	10 666	8 000
Kommunale avgifter, tømning av toalett	4 826	4 531	4 058
Vedlikehold veger	0	0	0
Brøyting/sandstrøing veger	11 000	13 200	29 000
Materialer vedr. vedlikehold	224	0	0
SUM	26 716	28 397	41 058

Viktig å påpeke i denne sammenhengen at Lierne har to hovedinnfallsporter, en til hver nasjonalpark. Det er jo vesentlig mtp. fordelingen.

Steinkjer kommune skriver: «Beklager sen tilbakemelding.

Midlene vi får fra dere går til drift og vedlikehold av innfallsporten (Krokbekken) i Øvre Ogndal.

Midlene skal dekke:

- Brøyting og strøing gjennom vintersesongen. Over tid må parkeringsplassen rustes opp med mer grus etter hvert som grus ufrivillig fjernes ved brøyting.
- Tilsyn av utedo ved parkeringsplassen (2 ganger/uka i høysesong). Dette for å følge opp at det er nok toalettpapir, hygieneprodukter osv. Ofte må det vaskes godt og det går med en del tid når vi har «arbeidsbase» 20 km lenger ned i Ogndalen.
- Det skal dekke kostnadene med spylebil og tømme doen. Dette koster ca 4000 kr pr år. Midlene skal også dekke rydding av vegetasjon første del av hovedstien fra parkeringsplassen og innover mot Skjækra.»

Snåsa kommune skriver:

«Vi kan dessverre ikke finne hvilke, eller konkrete utgifter knyttet til innfallsporten. Det er ikke opprettet et eget prosjekt og utgifter er ført samlet for flere formål. Snåsa kommune kan dermed ikke si hvilke kostnader vi har hatt knyttet til innfallsporten siste år. Det ble i 2023 vedtatt at det skulle flyttes en nasjonalparkbauta fra Gressåmoen til Grønningen. En del av tilskuddet er brukt til dette formålet.

Vi har nå planer om møte med Snåsa fjellstyre, for å diskutere drift og vedlikehold av innfallsport. Forhåpentligvis får vi i løpet av sommeren en bedre oversikt over hvordan vi ivaretar drift og vedlikehold av innfallsporten. Utgifter vil bli ført slik at det er enkelt å finne det som kan tilknyttes innfallsport.

Håper det var tilstrekkelig svar i denne omgang.»

Verdal kommune skriver:

«Viser til melding av 13.mars vedr. redegjørelse angående midler som styret betaler ut til drift og vedlikehold av innfallsportene til nasjonalparken.

I Verdal er det en innfallsport – Vera. Driften her består i all hovedsak av renovasjon gjennom hele året og snøbrøyting på vinteren.

Til renovasjon betaler kommunen for tiden kr. 6.600 pr. år i renovasjonsgebyr til Innherred renovasjon for leie og tømning av søppelkontainer.

Til snøbrøyting betaler vi etter antall timer brukt til brøyting til Vera Hytteservice AS. I 2023 betalte kommunen kr. 7960 kr og i 2024 kr. 8060 kr eks. mva. Ingen av disse årene har vært særlig krevende snøvintre og dette vil selvsagt variere litt fra vinter til vinter.

Vi har ikke hatt andre kostnader som det er bedt om refusjon for disse årene. Sammen med kulturetaten i kommunen pågår det nå en vurdering om stien fra innfallsporten og inn mot Rensmyrhøgda burde vært oppgradert og klopplagt over de bløteste områdene i myra. Vi vil eventuelt komme med en særskilt søknad om midler til dette.»

Fra: Elsemari Iversen[Elsemari.Iversen@snasa.kommune.no]
Sendt: 08.05.2025 07:59:01
Til: Jonsson, Sofie[sofie.jonsson@statsforvalteren.no]
Tittel: Redegjørelse driftsmidler, Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark

Hei.

Beklager sent svar, men det var ikke så enkelt å finne ut av.

Vi kan dessverre ikke finne hvilke, eller konkrete utgifter knyttet til innfallsporten. Det er ikke opprettet et eget prosjekt og utgifter er ført samlet for flere formål. Snåsa kommune kan dermed ikke si hvilke kostnader vi har hatt knyttet til innfallsporten siste år. Det ble i 2023 vedtatt at det skulle flyttes en nasjonalparkbauta fra Gressåmoen til Grønningen. En del av tilskuddet er brukt til dette formålet.

Vi har nå planer om møte med Snåsa fjellstyre, for å diskutere drift og vedlikehold av innfallsport. Forhåpentligvis får vi i løpet av sommeren en bedre oversikt over hvordan vi ivaretar drift og vedlikehold av innfallsporten. Utgifter vil bli ført slik at det er enkelt å finne det som kan tilknyttes innfallsport.

Håper det var tilstrekkelig svar i denne omgang.

Med Hilsen
Elsemari Iversen

Snåasen tjielte / Snåsa Kommune
Raeriestæjja soejkesje jìh byjrese /
Rådgiver plan og miljø ved utviklingsenheten
Telefon : 99 64 35 45

Fra: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 1. april 2025 09:47
Til: Elsemari Iversen <Elsemari.Iversen@snasa.kommune.no>
Emne: SV: Redegjørelse driftsmidler, Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark

Hej Elsemari,
Såg att du hade ringt, tänkte ringa upp idag under dagen men nu när jag vet vad det handlar om så kan jag ta det här;

Varje år får kommunerna med en innfallsport til nasjonalparken ca 20 000kr til drift. Dessa ska användas till t.ex brøyting, strøing, spylebil til å tømme do, dopapir, ved osv.

Styre ønsker att titta på vad varje kommun har lagt de 20 000kr på per år. Om du hittar så är de ønskvärt med några år tillbaka i tiden, t.ex 3 år.

Det kan t.ex se ut såhär:

Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark:

Utgiftsposter	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Forbruksmateriell			
Kjøp av tjenester, tilsyn og drift -			
Kommunale avgifter, tømning av toalett			
Vedlikehold veger			
Brøyting/sandstrøing veger			
Materialer vedr. vedlikehold			
SUM			

Har du svært att finna vad kommunen har lagt på innfallsporten är det också okej, skriv då i så fall det du hittar.

Med vennlig hilsen

Sofie Jonsson
Nasjonalparkforvalter

**Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-
Lijre nasjonalpaarhkeståvro**

Telefon: 74 168018, 457 37 136
Epost: sofie.jonsson@statsforvalteren.no

Fra: Elsemari Iversen <Elsemari.Iversen@snasa.kommune.no>

Sendt: tirsdag 1. april 2025 09:20

Til: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>

Emne: Redegjørelse driftsmidler, Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark

Hei
Forsøkte å ringe deg i går.

Jeg skal gi tilbakemelding på din e-post datert 27.03.25 angående redegjørelse av driftsmidler til innfallsporter.

Er ny her, men har spurt litt rundt. Det er ingen som kan hjelpe meg med forbruk knyttet til dette, og vår økonomi-sjef er ikke på jobb i dag.

Kan du ringe meg, så jeg får litt mer informasjon og kan lete videre?

Med Hilsen

Elsemari Iversen

Snåasen tjielte / Snåsa Kommune

Raeriestæjja soejkesje jïh byjrese /

Rådgiver plan og miljø ved utviklingsenheten

Telefon : 99 64 35 45

Fra: Per Odd Rygg[Per.Odd.Rygg@steinkjer.kommune.no]
Sendt: 27.03.2025 10:08:52
Til: Jonsson, Sofie[sofie.jonsson@statsforvalteren.no]
Kopi: Åsa Sakshaug Okkenhaug[Asa.Sakshaug.Okkenhaug@steinkjer.kommune.no];Linn Aasnes[Linn.Aasnes@steinkjer.kommune.no];
Tittel: SV: Driftsmidler innfallsporten

Hei!

Beklager sen tilbakemelding.

Midlene vi får fra dere går til drift og vedlikehold av innfallsporten (Krokbekken) i Øvre Ogndal. Midlene skal dekke:

- Brøyting og strøing gjennom vintersesongen. Over tid må parkeringsplassen rustes opp med mer grus etter hvert som grus ufrivillig fjernes ved brøyting.
- Tilsyn av utedo ved parkeringsplassen (2 ganger/uka i høysesong). Dette for å følge opp at det er nok toalettpapir, hygieneprodukter osv. Ofte må det vaskes godt og det går med en del tid når vi har «arbeidsbase» 20 km lenger ned i Ogndalen.
- Det skal dekke kostnadene med spylebil og tømme doen. Dette koster ca 4000 kr pr år.
- Midlene skal også dekke rydding av vegetasjon første del av hovedstien fra parkeringsplassen og innover mot Skjækra.

Hilsen

Per Odd Rygg
Skogsjef
Steinkjer kommuneskoger
Ogndalsbruket KF

Tlf: 950 29 501
E-post:per.odd.rygg@steinkjer.kommune.no

[Les om kanoutleie](#)

[Se vår brosjyre](#)

Fra: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 27. mars 2025 08:49
Til: Linn Aasnes <Linn.Aasnes@steinkjer.kommune.no>

Kopi: Per Odd Rygg <Per.Odd.Rygg@steinkjer.kommune.no>; Åsa Sakshaug Okkenhaug <Asa.Sakshaug.Okkenhaug@steinkjer.kommune.no>

Emne: SV: Driftsmidler innfallsporten

Hej,
Väljer att skicka en påminnelse om att nasjonalparkstyret etterfrågar en mer utførlig redegjørelse over midlene som styret betaler ut til drift og vedlikehold av innfallsportene til nasjonalparken.

Med vennlig hilsen

Sofie Jonsson
Nasjonalparkforvalter

**Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-
Lijre nasjonalpaarhkeståvroe**

Telefon: 74 168018, 457 37 136
Epost: sofie.jonsson@statsforvalteren.no

Fra: Linn Aasnes <Linn.Aasnes@steinkjer.kommune.no>

Sendt: mandag 17. mars 2025 08:08

Til: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>

Kopi: Per Odd Rygg <Per.Odd.Rygg@steinkjer.kommune.no>; Åsa Sakshaug Okkenhaug <Asa.Sakshaug.Okkenhaug@steinkjer.kommune.no>

Emne: SV: Driftsmidler innfallsporten

Hei Sofie, det er jeg som er den administrative kontakten for kommunen, men jeg mener at i og med at det er en utbetaling som skal betales for innfallsporten for Steinkjer, har denne gått til den Steinkjer kommuneskoger for enkelt hets skyld. Jeg skal snakke med Per Odd Rygg v/Steinkjer kommuneskoger og gi tilbakemelding om hva midlene er brukt til, men jeg mener det er dopapir og vasking av do, kanskje brøyting. Men, la meg sjekke. Per Odd kan du svare opp det?

Vennlig hilsen
Linn Aasnes

Naturforvalter

Enhet landbruk/ Etat teknisk, plan og miljø
Steinkjer kommune

E-mail : linn.aasnes@steinkjer.kommune.no

Post adresse: Steinkjer kommune, Serviceboks 2530, 7729 Steinkjer, Norge

Tlf.: (+47) 99099439

Internett: www.steinkjer.kommune.no

Fra: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>

Sendt: mandag 17. mars 2025 08:03

Til: Linn Aasnes <Linn.Aasnes@steinkjer.kommune.no>

Emne: SV: Driftsmidler innfallsporten

You don't often get email from sofie.jonsson@statsforvalteren.no. [Learn why this is important](#)

Hej Line,

Så bra att du återkopplar, legger ved faktura. Jag ser nu att fakturan är skriven på Steinkjer kommuneskoger. Om det är så att det inte är du som ska se på detta så får du gärna skicka mitt mail vidare till ansvarig person.

Alla kommuner med en hovedinnfallsport till nasjonalparken får varje år ca 20 000kr för drift av nasjonalparkstyret. Det är denna drift som nasjonalparkstyret vill titta nærmare på.

Med vennlig hilsen

Sofie Jonsson

Nasjonalparkforvalter

**Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-
Lijre nasjonalpaarhkeståvroe**

Telefon: 74 168018, 457 37 136

Epost: sofie.jonsson@statsforvalteren.no

Fra: Linn Aasnes <Linn.Aasnes@steinkjer.kommune.no>

Sendt: mandag 17. mars 2025 07:55

Til: Jonsson, Sofie <sofie.jonsson@statsforvalteren.no>

Kopi: Åsa Sakshaug Okkenhaug <Asa.Sakshaug.Okkenhaug@steinkjer.kommune.no>

Emne: Driftsmidler innfallsporten

Hei Sofie, viser til din mail hvor du skriver:

«Hei, Nasjonalparkstyret for Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne ønsker en mer utførlig redegjørelse angående midlene som styret betaler ut til drift og vedlikehold av innfallsportene til nasjonalparken. Redegjørelsen får gjerne inneholde fordeling på de tiltak som gjøres på respektive innfallsport.»

Har gått inn i Agresso og kan ikke finne noe som er utbetalt til oss (prosjekt 5231 Nasjonalparken) fra Statsforvalteren for innfallsporten. Har sjekket tilbake for til og med 2020. Dersom du mener det er utbetalt noe fra Statforvalteren må du gi meg beløp og dato.

Kommuneskogen eier hele vårt areal i Skjækra landskapsvernområde og den lille biten av nasjonalparken som ligger i Steinkjer. Vet at Kommuneskogen fikk noe for dopapir og vask av do tidligere.

Vennlig hilsen

Linn Aasnes

Naturforvalter

Enhet landbruk/ Etat teknisk, plan og miljø

Steinkjer kommune

 E-mail : linn.aasnes@steinkjer.kommune.no

 Post adresse: Steinkjer kommune, Serviceboks 2530, 7729 Steinkjer, Norge

 Tlf.: (+47) 99099439

 Internett: www.steinkjer.kommune.no

Deres ref

Vår ref
2025/9192-2

Saksbehandler
Sten Solum
Mob:90181051

Dato
25.03.2025

Redegjørelse av driftsmidler, Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark

Viser til melding av 13.mars vedr. redegjørelse angående midler som styret betaler ut til drift og vedlikehold av innfallsportene til nasjonalparken.

I Verdal er det en innfallsport – Vera. Driften her består i all hovedsak av renovasjon gjennom hele året og snøbrøyting på vinteren.

Til renovasjon betaler kommunen for tiden kr. 6.600 pr. år i renovasjonsgebyr til Innherred renovasjon for leie og tømning av søppelkontainer.

Til snøbrøyting betaler vi etter antall timer brukt til brøyting til Vera Hytteservice AS. I 2023 betalte kommunen kr. 7960 kr og i 2024 kr. 8060 kr eks. mva. Ingen av disse årene har vært særlig krevende snøvintre og dette vil selvsagt variere litt fra vinter til vinter.

Vi har ikke hatt andre kostnader som det er bedt om refusjon for disse årene. Sammen med kulturetaten i kommunen pågår det nå en vurdering om stien fra innfallsporten og inn mot Rensmyrhøgda burde vært oppgradert og klopplagt over de bløtteste områdene i myra. Vi vil eventuelt komme med en særskilt søknad om midler til dette.

Med hilsen

Sten Solum
Landbrukssjef

Dette dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke signatur

Jonsson, Sofie

Vår ref
2025/389-2

L.nr:
1345/2025

Arkiv
026/K12

Deres ref:

Dato:
24.03.2025

Svar vedr. redegjørelse av driftsmidler, Blåfjella – Skjækerfjella og Lierne nasjonalpark

Viser til deres brev av 13.03.2025 der de ønsker en redegjørelse for hva som blir gjort på respektive nasjonalpark for de midlene Nasjonalparkstyret betaler til Lierne kommune.

Vi har satt opp kostnadene pr. konto/aktivitet for de 3 siste år

Lierne Nasjonalpark:

Utgiftsposter	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Kjøp av tjenester, tilsyn og drift - Fjellstyrene i Lierne	5 334	5 334	4 000
Kommunale avgifter, tømning av toalett	2 413	2 266	2 029
Brøyting/sandstrøing veger	4 219	15 200	16 000
SUM	11 966	22 800	22 029

Blåfjella- Skjækerfjella Nasjonalpark:

Utgiftsposter	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Forbruksmateriell	0	0	0
Kjøp av tjenester, tilsyn og drift - Fjellstyrene i Lierne	10 666	10 666	8 000
Kommunale avgifter, tømning av toalett	4 826	4 531	4 058
Vedlikehold veger	0	0	0
Brøyting/sandstrøing veger	11 000	13 200	29 000
Materialer vedr. vedlikehold	224	0	0
SUM	26 716	28 397	41 058

Håper denne oversikten svarer ut det du etterspør. Ved flere spørsmål er det bare å ta kontakt med Andreas Leistad eller undertegnede

Med hilsen

Stig Håvard Freland
Kommunalsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Arkivsaksnummer: 2025/3964-2

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 26.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	27/2025	05.06.2025

Avslag på søknad- Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - om båtutlegg ved Juthasstjønna

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarkheståvro avslår søknad om nytt båttopplag ved Juthattjønna i Lierne kommune. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark § 4/naturmangfoldloven § 48.

Begrunnelse

Søknaden omhandler etablering av nytt båttopplag og utlegging av båt ved vann i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Siden verneforskriften har en forbudsbestemmelse som verner mot alle inngrep/installasjoner i landskapet, er utlegging av båt ikke tillatt. Det finnes heller ingen egen bestemmelse som regulerer dette tiltaket, slik at søknaden må vurderes etter verneforskriften § 4 /naturmangfoldloven (nml) § 48. Tillatelse etter nml § 48 kan kun gis dersom en tillatelse ikke vil stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Alle dispensasjonssøknader skal behøvsprøves, og det skal gjøres en konkret vurdering knyttet til hvorvidt tillatelse skal gis eller ikke. Her skal fordeler for søker veies opp mot eventuelle ulemper for verneverdier og naturgrunnlag. Det påligger forvaltningsmyndigheten et ansvar for å se på helheten i verneområdet, slik at den samlede påvirkningen av alle tiltak innenfor et verneområde hensyntas i vurderingen. Dette medfører at selv om et enkelt tiltak isolert sett ikke vil påvirke vesentlig, så vil slutningen kunne være en annen om tiltaket gjelder for mange.

Forvaltningsmyndigheten har forståelse for at bruk av båt for fiske i fjellvann har lang tradisjon hos folk i bygda, og at søker ønsker å få legge ut en privat båt ved vannet for å kunne høste av fiskeressursen. Ved Juthattjønna ligger det ingen båter i dag, og det er heller ikke et vann hvor det tradisjonelt har vært lagt ut båter tilbake i tid. Utlegging av båt er ikke tillatt i verneområdet, og manglende forvaltningspraksis samt at saken behandles etter nml § 48, tilsier også at forvaltningsmyndigheten bør være restriktive med å åpne for en slik praksis med private båter ved fiskevann i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret mener at søker kan utøve fiskeretten sin ved å benytte allerede tilgjengelige fjellstyrebåter i nærliggende områder, og at egen båt ikke er nødvendig for dette. Selv om tiltaket isolert sett kan fremstå som lite inngripende, vet vi at det finnes et stort antall fiskevann i nasjonalparken, og forvaltningsmyndigheten må derfor vurdere mulige negative konsekvenser ved summen av flere slike tiltak samlet. Erfaring tilsier også at utlegging av båt/ tilsyn med båt vil kunne utløse et ønske om motorferdsel til/fra båttopplaget, samt at gjensetting av gjenstander i

parken representerer et potensiale for fremtidig forsøpling. Det vises også til forvaltningsplanen, som sier at det ikke er ønskelig å øke antallet utlagte båter ved de enkelte vann i verneområdet.

Selv om dette tiltaket isolert sett vurderes å være av mindre betydning for verneverdiene, kan en tillatelse i denne saken være med på å endre forvaltningspraksis og strekke grensene for hva som tillates innenfor verneområdet etter nml § 48. Dersom dette skjer, vil tillatelsen stride mot verneformålet, hvor blant annet det *å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep* er en del av formålet. Saken vurderes heller ikke å være tilstrekkelig særskilt, slik at man gjennom det kan redusere faren for presedensvirkninger. Summen av mange slike tilsvarende tiltak vurderes å kunne bidra til negativ påvirkning på naturgrunnlaget, og på sikt påvirke verneverdiene i området negativt. På bakgrunn av dette, avslår forvaltningsmyndigheten søknad om nytt båtopplag ved Juthattjønna i Lierne.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i sakenVedlegg

- 1 Båtplan for NP - endelig.pdf
- 2 Driftsplan for båter 2023 2033.pdf

Saksopplysninger

Lars Johan Skogmo har 16. mars 2025 sendt søknad om etablering av ny båtplass ved Juthattjønna i Lierne kommune. Vedlagt søknaden ligger koordinater på ønsket plassering av båtopplegg (64.055919N 13.716597E), vist som rødt punkt i kart under.

Fjellstyrene i Lierne har mottatt tilsvarende søknad, da de må godkjenne et slikt båtopplag på vegne av grunneier. Fjellstyrene har i brev datert 9. mai gitt tillatelse til båtopplaget med en rekke forutsetninger, deriblant godkjenning fra vernemyndighetens side.

Figur 1: Kart som viser ønsket plassering av båtopplag ved Juthattjønnå i Lierne

Verneformål – forskrift

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskriften for Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark inneholder en bestemmelse som verner mot alle inngrep i landskapet.

I forskriften § 3 pkt. 1.1 Vern mot inngrep i landskapet står det følgende:

«Området skal vernes mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplantning, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplystingen er ikke uttømmende.»

Siden området skal vernes mot inngrep av enhver art, inkludert *andre varige eller midlertidige innretninger*, vurderer forvalter at plassering av gjenstander i terrenget også faller inn under denne forbudsbestemmelsen. Det vurderes derfor at utlegging av båt i

nasjonalparken i utgangspunktet er forbudt, og at en slik utlegging krever forvaltningsmyndighetens tillatelse.

Nå finnes det ingen spesifisert dispensasjonsbestemmelse som knytter seg til dette tiltaket, og søknaden må derfor vurderes etter § 4 *generelle dispensasjonsbestemmelser*. Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft i 2009, skal alle slike generelle dispensasjonssaker behandles etter naturmangfoldloven (nml) § 48.

I naturmangfoldloven § 48 dispensasjon fra vernevedtak står det blant annet:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. [.....] Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

I vurderingen av om tiltaket eller aktiviteten er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Et tiltak eller en aktivitet kan være i strid med verneformålet dersom tiltaket eller aktiviteten på sikt eller over tid kan ha negativ påvirkning på verneformålet.

Forarbeidene til Naturmangfoldloven sier at bestemmelsen i nml § 48 *ikke* kan anvendes for å utvide rammen som er trukket i vernevedtaket. Den er ment for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker, og kan kun innvilges dersom det ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål. Hvis verneformålet for eksempel er *”å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde”*, skal det færre inngrep/tiltak til før man kommer i strid med verneformålet. Det må man ta hensyn til når man vurderer faren for lignende tiltak.

Delegering

Miljøverndepartementet har fra 15. desember 2010 delegert forvaltningsmyndigheten for verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre. Nasjonalparkstyret har videre delegert myndigheten til å fatte vedtak i enkelte saker til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter i sak ST6/2024 av 6. mars 2024. I delegeringsvedtaket åpnes det for at forvalter kan behandle søknader etter nml § 48 når vedtaket enten innebærer fornying av tidligere dispensasjon, når det foreligger etablert forvaltningspraksis eller når forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet av saksbehandlingen. Det har ikke vært behandlet en slik sak tidligere, og forvalters vurdering er derfor at denne saken ikke kan behandles delegert men må behandles av nasjonalparkstyret.

Forvaltningsplan

4.6.2. Bruk av båt

Å bruke båt i forbindelse med fiske er tillatt og bruken reguleres i utgangspunktet av annet lovverk. Å bruke påhengsmotor under fiske er i følge vernebestemmelsene tillatt på vannene Vivassfiskløysa, Holden og Gjevsjøen (alle i Snåsa). Elektrisk båtmotor betraktes i denne sammenheng på samme måte som vanlig påhengsmotor. Når flere båter blir liggende langs land oppstår praktiske og estetiske problemstillinger. Båtene skal vedlikeholdes, det må kjøres inn utstyr eller de hentes ut med snøscooter. I fjellterreng er båtene ofte synlige på langt hold (gjelder spesielt plastbåter), og båtene oppfattes av mange som et fremmedelement i landskapet.

Utplassering av båt krever tillatelse etter vernebestemmelsens § 4 og tillatelse fra grunneier. Under arbeidet med forvaltningsplanen har det vært diskutert hvorvidt oppsetting av enkle naust kan bidra til en bedre kontroll av båtbruken i verneområdet og samlet sett gi et bedre estetisk bilde av landskapet rundt viktige fiskevann. Oppsetting av naust i nasjonalparken er nærmere beskrevet i kap 6.1.

4.6.3. Retningslinjer og oppfølging ved jakt og fiske

Fiske og båtbruk

- a) Behovet for antall båter ved et fiskevann må ses i sammenheng med den totale ressursutnyttelsen i vannet. Rettighetshaver/grunneier har ansvar for en helhetlig forvaltning av fiskeressursen på sin eiendom. I dette ligger også en vurdering av den totale båtbruken.
- b) Det er ikke ønskelig å øke antall utlagte båter ved de enkelte vann. Ved søknad om utlegging av båt skal behovet for båt dokumenteres, og det skal legges ved en oversikt over antall båter i området. Søknad om utlegging av båt behandles etter vernebestemmelsens § 4 som *"særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet."*
- c) Ved søknad om bruk av snøscooter for inntransport av båt skal behovet for båt dokumenteres, og det skal legges ved en oversikt over antall båter i området.
- d) Ved søknad om bruk av snøscooter for både uttransport av båt (i forbindelse med reparasjoner etc.) og inntransport av båt skal det oppfordres til samordning med rettighetshavers eventuelle virksomhet i området.

Fjellstyrets administrering av fiskeretten

Fjellstyrene administrer båttopplag for bruksberettigede i statsallmenningene sammen med grunneier Statskog, i medhold av fjelloven og driftsplan for båttopplag. I etterkant av nasjonalparkvernet i 2004 ble det begjært skjønn som følge av fjellstyrets erstatningskrav mot staten (sak 16-186105SKJ-NAMD). I dette forliket står det følgende om fiske:

Fiske

Verneforskriften har ingen bestemmelse som åpner for utlegging av båt. En eventuell tillatelse må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften § 4, jf. naturmangfoldloven § 48. Sørli Fjellstyre har sammen med Nordli fjellstyre (Fjellstyrene i Lierne SA) utarbeidet og fått godkjent en helhetlig driftsplan for båtbruk basert på forvaltning av fiskeressursen og tilgjengelighet for allmenheten. Sørli fjellstyre kan påregne at det ved søknad vil bli gitt dispensasjon for utlegging av båter i samsvar med denne planen. Det samme gjelder dersom det blir utarbeidet nye driftsplaner, så langt planene ligger innenfor de rammer som er trukket opp i (den til enhver tid) gjeldende forvaltningsplan.

Gjeldende båtplan ved tidspunkt for forliket fastslo noen rammer for utlegging av båter i statsallmenning innenfor verneområdet, som forliket videre sa at dette kan man forvente å få tillatelse til. Disse rammene var at antallet båter skulle ned på sikt, og at det skulle være færre private båter men flere fjellstyrebåter til bruk for allmenheten. Disse båtene skulle kunne flyttes mellom vann avhengig av fiskeressursen, og flere vann ble nevnt som aktuelle for fremtidig båttopplag for fjellstyrebåter. Juthattjønnna ble ikke nevnt i denne planen.

Ny båtplan godkjent i 2023 kategoriserer derimot fiskevann kun etter hvorvidt de tåler økt fiske eller ikke. Juthattjønnna er ikke spesifikt nevnt som et av vannene som ikke tåler mer fiske, og vurderes derfor å kunne tåle et høyere fisketrykk. På bakgrunn av dette, finner Fjellstyrene i Lierne å innvilge søknaden om nytt båttopplag ved Juthattjønnna, under forutsetning av at vernemyndigheten innvilger dispensasjon etter verneforskriften.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i nml §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Det er ikke hjemmel i verneforskriften for å gi dispensasjon for omsøkte tiltak, og søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml § 48. En slik tillatelse kan gis, dersom det ikke strider mot formålet eller ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon.

I utgangspunktet er forbudt å legge igjen utstyr/gjenstander i nasjonalparken jf. forbudsbestemmelsen i § 3 pkt. 1.1. Nå er det slik, at det ved flere vann i verneområdet befinner seg robåter. Enkelte av disse har vært tilknyttet vannet fra langt tilbake, før området ble vernet som nasjonalpark, mens andre er lagt ut av fjellstyrene slik at fiskeretten kan utøves. Fjellstyrene i Lierne har bekreftet at det ikke er båtopplag/båter ved Juthattjønnna i dag.

Det foreligger ikke opplysninger i kart eller databaser som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med viktige interesser ved båtplassen, hverken direkte eller i umiddelbar nærhet. Juthattjønnna ligger innenfor sommer- og vinterbeite for rein, så man må forvente at rein oppholder seg i området store deler av året. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig - og erfarings basert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at utlegging av en båt ved vannet isolert sett *ikke* vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem. Forvaltningsmyndigheten vurderer at kunnskapsgrunnlaget i saken er oppfylt jf. nml § 8.

Forvaltningsmyndigheten mener at hensynet til føre-var-prinsippet og samlet belastning i nml §§ 9 og 10 bør tillegges stor vekt i vurdering av denne saken. Erfaringsmessig er det slik at båtopplag også medfører behov for motorferdsel, både i forbindelse med utkjøring av båt, men også knyttet til vedlikehold og tilsyn fremover. Slike eksempler finnes det flere av knyttet til de eksisterende båtopplagene i nasjonalparken i dag. Utplassering av gjenstander/utstyr i verneområdet vil også medføre et større potensiale for forsøpling. Dette er moment som er viktig å ha med seg ved vurdering av hvorvidt et nytt båtopplag skal tillates i et område hvor det ikke finnes noen pr. i dag. Et positivt vedtak i en slik sak vil kunne skape presedens for lignende saker, i et verneområde hvor det er et svært stort antall fiskevann og mange bruksberettigede. Siden søknaden avslås, er ikke § 11 og 12 vurdert nærmere.

Presedens

Å imøtekomme søknaden vurderes å kunne gi presedensvirkning for håndtering av lignende saker i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark, men også til nærliggende verneområder som nasjonalparkstyret forvalter. Det er allerede mange båter i tilknytning til flere vann i nasjonalparken, og fjellstyrene har gjennom sin båtplan og sine båtopplag gjort en vurdering av behovet for utlegging av båt til anvendelse for allmennheten på statsallmenningen. Å legge ut båt er i utgangspunktet forbudt, og denne saken vurderes ikke å være særskilt nok til ikke å skape presedens for videre forvaltningspraksis.

Vurdering

Det er ikke hjemmel i verneforskriften for å gi dispensasjon for omsøkte tiltak, og søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml § 48. En slik tillatelse kan gis, dersom det ikke strider mot formålet for vernet eller ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Forarbeidene til loven sier at bestemmelsen i nml § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen som er trukket i vernevedtaket, altså å tøye strikken for hva som tillates innenfor regelverket. Bestemmelsen er videre ment for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker, og kan kun innvilges

dersom det ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål.

Nå er det slik at det aktuelle tiltaket isolert sett ikke antas å ha stor negativ innvirkning på naturgrunnlaget i verneområdet. Det påhviler imidlertid forvaltningsmyndigheten et ansvar for å se på helheten ved alle tiltak innenfor verneområdet, samt å vurdere den totale belastningen av alle tiltak samlet. Ut fra det forvaltningsmyndigheten har kjennskap til, er det ikke etablert nye private båtopplag ved vann i nasjonalparken etter vernet. Det er et stort antall vann i dette verneområdet, både i Lierne kommune og andre tilgrensende kommuner, og man kan tenke seg at også andre ønsker å ha tilgang på privat båt ved slike fiskevann. Siden tiltaket i utgangspunktet er forbudt, så bør det være særskilte og helt spesielle grunner som taler for at man skal tillate denne typen tiltak. Denne saken vurderes i så måte ikke å være tilstrekkelig spesiell til at tillatelse bør innvilges.

Det er også viktig å være oppmerksom på at selv om det omsøkte tiltaket ikke har direkte negativ betydning for verneverdier isolert sett, kan tiltaket generere annen virksomhet som kan medføre skade og forstyrrelser. Erfaring viser at det knytter seg motorferdselsbehov til båtopplag også i verneområder, samt at gjenglemte båter representerer et forsøplingsproblem dersom de ikke blir vedlikeholdt over tid. Etter en helhetsvurdering vurderer forvaltningsmyndigheten at hensynet til nml §§ 9 og 10 bør tillegges avgjørende vekt i saken, og at endret forvaltningspraksis på dette området kan medføre at verneverdier over tid blir skadelidene. Et positivt vedtak i denne saken vil på sikt kunne stride mot vernevedtakets formål med å ta vare på et stort sammenhengene og urørt naturområde. Søknad om nytt privat båtopplag ved Juthattjønna avslås.

DRIFTSPLAN FOR BÅTBRUK 2008 – 2011

*for de delene av statsallmenningene i Lierne som ligger innenfor
Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Lierne nasjonalpark*

August 2008

Sørli fjellstyre
Nordli fjellstyre

Godkjent av Fylkesmannen februar 2009

1. BAKGRUNN

1.1 Statsallmenningene

Fiske på statsallmenning er en allmenningsrett. Allmenningsretten har dype historiske røtter, og regler om allmenningsbruk finnes i våre første nedskrevne lover. Sammen med odelsretten regnes allmenningsretten som ett av våre eldste rettsinstitutt.

Historisk sett var grunnlaget for allmenningene de store områdene med skog og fjell som ikke ble benyttet eksklusivt av gårdbrukere i bygda, men som ble brukt i fellesskap, alt etter behov. I dag er Statskog grunneier, men befolkningen har fortsatt bruksrettigheter som administreres av fjellstyrene.

Da fjelloven ble innført i 1920, og senere revidert i 1975, fastslo den hvem som har rettigheter til fiske i statsallmenningen. Retten til fiske er bostedstilknyttet og loven inndeler rettighetshaverne i følgende tre grupper:

1. De som er bosatt i området der allmenningen ligger (dvs kommunegrensene i 1956)
Disse har rett til fiske med stang, håndsnøre, faststående redskap og oter. Ved å fiske med faststående redskap og oter er båt en nødvendighet. Rett til båtopplag har derfor i mange tilfeller blitt ansett som en del av fiskeretten.
2. De som er bosatt innenfor landets grenser. Disse har rett til fiske med stang og håndsnøre og fjellstyret kan åpne for fiske med faststående redskap og oter for denne gruppen.
3. De som er bosatt utenfor landets grenser. Fjellstyret kan åpne for fiske med stang og håndsnøre for personer bosatt utenfor Norge.

Dette betyr at det er folket som har rettighetene. Fjellstyrets oppgave er å administrere fiskeretten rettighetshaverne i mellom og forvalte fiskeressursene på rettighetshavernes vegne. Inntektene fra kortsalget går inn i fjellkassa, og skal etter hvert pløyes tilbake til allmenningen.

Fiskeretten kan være hvilende. Dvs at folket har rettighetene selv om de ikke bruker dem pr i dag. Alle som bor i området hvor allmenningen ligger har de samme rettighetene uansett om de bruker den i dag, eller ikke.

Fiskeretten gjelder alle vann i allmenningen. Dvs at brukerne har de samme fiskerettighetene i alle vann i allmenningen, uavhengig av om de har en båt og et båtopplag ved et bestemt vatn pr i dag. I Lierne har det vært vanlig at brukere med egne båter i fjellet flytter sine båter mellom vann for å spre fisketrykket over tid.

1.2 Nasjonalparken

Ved kongelig resolusjon 17. desember 2004 ble Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark og Lierne nasjonalpark opprettet. Båtbruk og båtopplag ble ikke behandlet særskilt i vernebestemmelsene. Båter betraktes som et inngrep og faller under vernebestemmelsenes § 3 pkt 1.1 *Vern mot inngrep i landskapet*. Utlegging av båt kan likevel skje etter dispensasjon etter vernebestemmelsenes § 4 *Generelle dispensasjonsregler*.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken har følgende utdypende retningslinjer for praktisering av verneforskriftens bestemmelser om båtbruk:

- *”Behovet for antall båter ved et fiskevann må ses i sammenheng med den totale ressursutnyttelsen i vannet. Rettighetshever/grunneier har ansvar for en helhetlig forvaltning av fiskeressursen på sin eiendom. I dette ligger også en vurdering av den totale båtbruken.”*
- *”Det er ikke ønskelig å øke antall utlagte båter ved det enkelte vann. Ved søknad om utlegging av båt skal behovet dokumenteres, og det skal legges ved en oversikt over antall båter i området.”. Søknad om utlegging av båt behandles etter vernebestemmelsenes § 4 som ”særlige tilfeller når det ikke strider mot formålet med vernet”.*
- Lierne nasjonalpark: *”Søknader fra fjellstyret om å legge ut båter for allmennheten vil kunne påregne positiv behandling”.*

1.3 Konsekvenser av strengt vern for fiske

Dersom ikke grunneier/rettighetshaver blir involvert i behandlingen av søknader om utlegging av båter uten å involvere, i dette tilfellet fjellstyrene, vil forvaltningen av fiskeressursene bli flyttet fra fjellstyrene til forvaltningsmyndigheten, i dette tilfelle fylkesmannen. Det kan føre til uoverensstemmelse mellom politikk på utlegging av båter og det reelle behovet for båter.

Dersom det blir stopp eller vanskelig å få tillatelse til å legge ut nye båter i nasjonalparken vil det skje en ”privatisering” av allmenningsrettighetene. Det vil bli slik at bare de som hadde båter liggende innenfor nasjonalparken på vernetidspunktet kan nytte sine rettigheter innenfor vernegrensene. Alle andre vil bli avskåret fra rettighetsutøvelsen. Dette vil igjen gi problemstillinger knyttet til

- Arv når båteier dør
- Salg av private båter og båtopleg (på svartebørsen).
- Uleie av private båter.
- Overvåking og kontroll av de tre ovenstående problemstillingene.

2. PROBLEMSTILLINGER OG UTFORDRINGER

En av de største utfordringene i denne saken er å finne en samarbeidsform mellom forvaltningsmyndighetene og fjellstyrene som bidrar til at man ivaretar både verneformålet for nasjonalparken og fiskeretten etter Fjellevloven.

Videre er økonomi en kritisk faktor for å lykkes med denne planen. Planen forutsetter at staten dekker de ekstra kostnadene som vernet medfører.

3. MÅL

Målene med denne planen er å oppnå følgende:

1. Samkjøre fjellstyrenes og forvaltningsmyndighetenes forvaltningspolitikk for båter i nasjonalparken.
2. Bidra til at de bruksberettigede i statsallmenningene i Lierne fortsatt skal kunne bruke sine fiskerettigheter etter Fjellevloven i nasjonalparken, uten at dette går negativt ut over verneformålet.
3. På sikt redusere antall båter i nasjonalparken gjennom ”naturlig avgang”.
4. Tilrettelegge for allmennheten og brukere av nasjonalparken.

4. TILTAK

4.1 Generelt

For at de bruksberettigede i statsallmenningene skal kunne nytte sine fiskerettigheter må de ha tilgang til båt i de vatna som det skal fiskes i. Dette behovet kan dekkes ved at fjellstyrene legger ut en utleiebåt ved de vatna som det fiskes i. En utleiebåt i alle fiskevatna vil kunne dekke alle rettighetshaveres behov for båt. På sikt vil dette medføre en reduksjon i det totale antallet båter fordi behovet og interessen for private båter vil gå ned når det finnes utleiebåter tilgjengelig. I tillegg vil utleiebåter fremme tilbudet for allmennheten og brukere av nasjonalparken.

4.2 Viktige fiskevatn

En oversikt over eksisterende båter i nasjonalparken på vernetidspunktet vil gi en god oversikt over de viktigste fiskevatna innenfor vernegrensene. Det utføres i dag et arbeid i regi av SNO på bestilling av fylkesmannen. Arbeidet er ennå ikke fullført.

4.2.1 Vatn hvor det lå båter ved på vernetidspunktet

Fjellstyrets plan er å legge ut en utleiebåt ved hvert vatn som det var registrert båt ved på vernetidspunktet. Nedenfor er vatna opplistet i prioritert rekkefølge:

Lierne Nasjonalpark:

Prioritering	Vatn	Fjellstyre
1.	Stortjønna	Sørli
2.	Store Strivatnet	Sørli
3.	Kjerdela	Sørli
4.	Grunntjønna	Sørli
5.	Langtjønna (Langlia)	Sørli
6.	Grønltjønna	Sørli
7.	Breitomastjønna	Sørli
8.	Flåtjønna	Sørli

Blåfjella/Skjækerfjella Nasjonalpark:

Prioritering	Vatn	Fjellstyre
1	Midtre Blåfjellvatnet	Sørli
2	Store Blåfjellvatnet	Sørli
3	Litle Blåfjellvatnet	Sørli
4	Luruvatnet	Sørli
5	Akselvatnet	Sørli
6	Jersåstjønning	Sørli
7	Vestre Blåfjellvatnet	Sørli
8	Ingeltjønna	Sørli
9	Stor Osttjønna	Sørli
10	Østre Osttjønna	Sørli
11	Lettstjønna	Sørli
12	Fossdalstjønna	Sørli
13	Revhitjønna	Sørli
14	Nytjønna	Sørli
15	Klingervatnet	Sørli

Prioritering av vatna er vanskelig fordi det er vanskelig å spå de bruksberettiges behov og ønsker langt inn i framtiden. Fjellstyrene ønsker derfor å kunne omprioritere rekkefølgen dersom det dukker opp nye behov og ønsker underveis.

4.2.2 Vatn hvor det ikke lå båter ved på vernetidspunktet

At det ikke lå noen båt ved et vatn på vernetidspunktet betyr ikke at det er uviktig i fiskesammenheng. Historisk sett så har det på ett eller annet tidspunkt ligget båt ved de aller fleste vatna i nasjonalparken. Bruken har vært dynamisk og båter er flyttet rundt omkring ut fra fiskebestandenes utvikling. Derfor kan det være tilfeldigheter som gjorde at det ikke lå noen båt ved vatnet akkurat på vernetidspunktet.

Fjellstyrene har sett nærmere på de vatna som det ikke lå båt ved på vernetidspunktet og kommet til at man ønsker å legge ut utleiebåter i følgende vatn:

Lierne Nasjonalpark:

Sørli fjellstyre:

1. Litlesteintjønna

Nordli fjellstyre:

1. Ingen

Blåfjella/Skjækerfjella Nasjonalpark:

Sørli fjellstyre:

1. "Lille Luruvatnet" (Det finnes allerede bolt boret fast i fjell for låsing av båt ved denne tjønna)
2. Østre Akselvatnet
3. Holmtjønning

Nordli fjellstyre:

1. Bustadtjønna

Det er ikke foretatt noen prioritering av disse vatna av hensynet til oppdukkende behov fra de bruksberettigede. Kommer det ikke inn noen ønsker blir det ikke lagt ut båt i planperioden.

4.4 Diverse bestemmelser

Følgende bestemmelser innføres for å fremme verneformålet og for å ivareta fiskeretten:

- Alle båter som ligger i statsallmenning innenfor nasjonalparken skal males med en farge som kamuflerer dem mot omgivelsene. *Ansvarlig: båteiere og fjellstyrene.*
- Forvaltningsmyndighetene skal ha en årlig rapport over hvilke utleiebåter som er utlagt i løpet av året. *Ansvarlig: Fjellstyrene.*
- Det bør føres et båtregister over alle båter i som ligger innenfor nasjonalparken. Dette registeret skal oppdateres hvert 5. år. *Ansvarlig: vernemyndighetene (Fylkesmannen).*
- Det er tillatt å flytte båter mellom nærliggende vatn med "håndmakt", dvs uten bruk av motorredskap.
- Båteier har lov til å vedlikeholde og skifte ut gamle båter etter behov.

5. ØKONOMI

5.1 Kostnader

Vernet vil medføre ekstra kostnader for fjellstyret hvis man skal opprettholde rettighetene til rettighetshaverne. Nedenfor er det gjort et grovt anslag utgifter for å belyse kostnadsnivået.

Lierne nasjonalpark:

Tiltak	Utgning	Beløp i kr
Innkjøp av utleiebåter	8 båter * 20.000 kr pr stk	160.000 kr
Arbeid i forbindelse med båtkjøp og utfrakt av båter	3 dagsverk pr båt * 2.900 kr pr dagsverk * 8 båter	69.600 kr
Arbeid med søknader, båtregister, driftsplaner, mv.	5 dagsverk * 2.900 kr pr dagsverk	14.500 kr
Drift av utleieordning	2 dagsverk pr år * 2.900 kr pr dagsverk	5.800 kr/år
Vedlikehold, tilsyn av båtene	2 dagsverk pr år og båt * 2.900 kr pr dagsverk * 8 båter	46.400 kr/år

Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark:

Tiltak	Utgning	Beløp i kr
Innkjøp av utleiebåter	16 båter * 20.000 kr pr stk	320.000 kr
Arbeid i forbindelse med båtkjøp og utfrakt av båter	3 dagsverk pr båt * 2.900 kr pr dagsverk * 16 båter	139.200 kr
Arbeid med søknader, båtregister, båtplaner osv	5 dagsverk * 2.900 kr pr dagsverk	14.500 kr
Drift av utleieordning	3 dagsverk pr år * 2.900 kr pr dagsverk	8.700 kr/år
Vedlikehold, tilsyn av båtene	2 dagsverk pr år og båt * 2.900 kr pr dagsverk * 16 båter	92.800 kr/år

5.2 Finansiering

Fjellstyrene i Lierne anser utleiebåter i statsallmenningen som en tilrettelegging for rettighetshaverne, og har derfor en billig prispolitikk. Pr i dag dekker leieinntektene så vidt drifta av selve utleieordningen. Andre kostsander som innkjøp, tilsyn og vedlikehold må dekkes av andre midler.

Fjellstyret forutsetter at alle merkostnader som følger av vernet finansieres av staten. Det vil si at dersom ikke staten dekker de ekstra kostnadene som vernet innebærer, vil ikke planen være gjennomførbar.

6. SAKSBEHANDLING

Fjellstyrene i Lierne og Statskog har ansvaret for å gi tillatelse til båtopplag i forhold til Staten som grunneier og i forhold til fjelloven. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har ansvaret for å behandle søknader om dispensasjon fra verneforskriftens § 4. Fjellstyrene i Lierne videreformidler alle søknader om utlegging av båt i nasjonalpark som kommer til fjellstyrekontoret eller som på andre måter blir kjent for fjellstyret til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Driftsplan for båter i statsallmenningene i Lierne (2023-2033)

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	1
1. Fiskeressurser og fisketrykk i statsallmenningene i Lierne.....	1
1.1. Status i Statsallmenningene i Sørli	2
1.2. Status i Statsallmenningene i Nordli.....	2
2. Plan for utlegging av nye fjellstyrebåter i og utenfor verneområder	2
2.1. Aktuelle nye båtopplag for fjellstyrebåter i planperioden	3
2.2. Nordli fjellstyres plan for utlegging av nye fjellstyrebåter	3
3. Retningslinjer for private båtopplag i statsallmenningene i Lierne	3
Vedlegg: -Skjønnsforutsetninger	

Innledning

Denne planen er et styringsdokument for forvaltning av båter etter «*tida og tilhøva*» i fjelloven §2, i statsallmenningene i Lierne. Et viktig mål med planen er å samordne fjellstyrene i Liernes, Statskogs og vernemyndighetens interesser og politikk knyttet til båter og båtopplag. Denne planen er godkjent av Statskog SF (23.02.2023). Det er opprettet et båtregister over kjente båtopplag i statsallmenningene i Lierne, som gir en oversikt over fjellstyrebåter (utleiebåter) og private båter ved de enkelte fiskevatna. Båtregisteret er en del av denne planen.

1. Fiskeressurser og fisketrykk i statsallmenningene i Lierne

Fiske i statsallmenning følger av fjellovens §§ 28– 32. For å utøve fiske er ofte båt en nødvendighet. Båtbruk og båtopplag er derfor tett knyttet til forvaltning av fiskeressursen. Et sentralt spørsmål når man skal vurdere utlegging av nye båter er om fiskevatnet tåler mer fiske og et større fisketrykk. En gruppering av fiskevatna etter dagens fisketrykk og tåleevne vil derfor være nyttig. Denne planen grupperer fiskevatna i statsallmenningene i Lierne i følgende tre grupper:

1. Fiskevann hvor det er høyt fisketrykk og hvor økning i antall båter kan gi negativ effekt på fiskeressursen. Økning i antall båter er i utgangspunktet ikke ønskelig mht. fiskeressursen.
2. Fiskevann med usikker status. Det er usikkert om økning i antall båter kan gi negativ effekt på fiskeressursen. Det er behov for overvåking og undersøkelser.
3. Fiskevann som tåler mer fiske. Dette er vatn hvor det er uproblematisk for fiskeressursen å øke antall båter.

1.1. Status i Statsallmenningene i Sørli

1. Fiskevann hvor det er høyt fisketrykk og hvor økning i antall båter kan gi negative effekter.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Ingen	Store Strivatnet Kjerdela 1043	Ingen	Ingen

2. Fiskevann med usikker status. Usikkert om økning i antall båter kan gi negative effekter på fiskeressursen. Behov for overvåking/undersøkelser.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Revhitjønna Nytjønna	Ingen	Ingen	Ingen

3. Fiskevann som tåler større fisketrykk. Antall båter kan økes.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Resterende	Resterende	Alle	Alle

1.2. Status i Statsallmenningene i Nordli

1. Fiskevann hvor det er høyt fisketrykk og hvor økning i antall båter kan gi negative effekter.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Hykkelnestjønningin	Fiskløysvatna	Ingen	Ingen

2. Fiskevann med usikker status. Usikkert om økning i antall båter kan gi negative effekter på fiskeressursen. Behov for overvåking/undersøkelser.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

3. Fiskevann som tåler større fisketrykk. Antall båter kan økes.

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Resterende	Resterende	Alle	Alle

2. Plan for utlegging av nye fjellstyrebåter i og utenfor verneområder

Fjellstyrebåter (utleiebåter) øker tilgangen til fiske for rettighetshavere og allmennheten. Fjellstyrebåter reduserer således behovet for private båter. I verneområder skal utlegging av fjellstyrebåter følge Avtale om skjønnsforutsetninger, Sak 16-186105SKJ-NAMD:

Verneforskriften har ingen bestemmelse som åpner for utlegging av båt. En eventuell tillatelse må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften § 4, jf. naturmangfoldloven § 48. Dersom fjellstyret kan dokumentere behovet i en helhetlig driftsplan for båtbruk basert på forvaltning av fiskeressursen og tilgjengelighet for allmennheten, kan fjellstyret påregne at det ved søknad vil bli gitt dispensasjon for utlegging av båt.

Denne driftsplanen for båtbruk baserer seg på fjellstyrets fiskeforvaltning, fiskeregler og tilgjengeligheten for fiske. Sammen danner dette grunnlaget for båtoppdag i statsallmenningen i planperioden. Dette gjelder både private båtoppdag, og fjellstyrets egne behov for å legge ut nye båter på vegne av de bruksberettigede. Fjellstyrene i Lierne har listet opp aktuelle vatn hvor det er aktuelt å legge ut nye fjellstyrebåter. Planen kan bli realisert etter behov fra bruksberettigede og så langt det finnes finansiering til investeringer og drift av nye båter. Oppstillingen er ikke en prioritert rekkefølge.

2.1. Aktuelle nye båtoppdag for fjellstyrebåter i planperioden

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
• Litle Blåfjellvatnet • Luruvatnet • Østre Akselvatnet • Vestre Blåfjellvatnet • Jersåstjønna • Ingeltjønna • Stor Osttjønna • Østre Osttjønna • Fossdaltjønna • Revhitjønna • Nyttjønna	• Stortjønna • Grunntjønna • Langtjønna i Langlia • Grønltjønna • Breitomastjønna • Flåttjønna • Kjerdelva	• Ingen	• Mattistjønna

2.2. Nordli fjellstyres plan for utlegging av nye fjellstyrebåter

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Lierne nasjonalpark	Naturreservat	Ikke verneområde
Bustadtjønna	Ingen	Ingen	Holmtjønna v/blåmuren

3. Retningslinjer for private båtoppdag i statsallmenningene i Lierne

Innledning

Disse retningslinjene er et samarbeid mellom Fjellstyrene i Lierne (fiskerettsforvalter etter fjelloven) og Statskog SF (grunneier) om administrasjon av båtopplag i statsallmenningene. Fiske i statsallmenning følger av fjellovens §§ 28– 32. Båt er nødvendig for å utøve fiskeretten. Båttbruk er derfor tett knyttet til forvaltning av fiskeressursen. Dette gir fjellstyret en sentral rolle i forvaltning av båtopplag. Samtidig kan grunneieren ha interesse av å styre utviklingen av båttbruk. I verneområder trenger nye båtopplag dispensasjon fra vernebestemmelsene. I verneområdene deltar vernemyndighetene (forvalter av vernebestemmelsene) i samarbeidet.

1. Formål

Formålet med disse retningslinjene er å forvalte båtopplag i statsallmenningene i Lierne på en måte som sikrer fiskeretten etter fjelloven og bidrar til en bærekraftig bruk av fiskeressursene i statsallmenningene. I verneområder skal retningslinjene i tillegg bidra til at verneformålet ivaretas.

2. Virkeområde og administrasjon

Retningslinjene gjelder båtopplag og båttbruk i all statsallmenning i Lierne, inkludert statsallmenning som er vernet som nasjonalpark og naturreservat.

Båtopplag administreres av Fjellstyrene i Lierne i samarbeid med Statskog SF. I verneområder samarbeider Fjellstyrene i Lierne og Statskog med vernemyndigheten om forvaltning av båtopplag.

3. Definisjoner

I disse retningslinjene forstås med

- a) **Båteier:** Person som rettmessig eier selve båten. Eierskap til selve båten følger norske lover og regler om rett til å eie ting, som f.eks. arveloven.
- b) **Båtopplag:** Tillatelse fra fjellstyret til å ha båt liggende lagret ved et fiskevatn i statsallmenningen. Båtopplag er en (midlertidig) tillatelse til lagring av båt. Tillatelsen kan ikke overdras til andre uten fjellstyrets godkjenning. Båtopplag er ikke et festepunkt eller en eiendomsrett til plassen.
- c) **Innehaver av båtopplag:** Person som har fått godkjent båtopplag etter disse retningslinjene.
- d) **Båtregister for statsallmenningene i Lierne:** Liste over *kjente* båtopplag i statsallmenningene i Lierne. Listen er en «vareopptelling» av hva som finnes av *båtopplag*. Listen er ikke et «hjemmelshaverregister» over båteiere og kan ikke brukes for å avgjøre hvem som er eier av båt (jf. pkt. a).

4 Tillatelse til båtopplag

Fjellstyret (fiskerettsforvalter) gir i samråd med Statskog SF (grunneier) tillatelse til båtopplag etter søknad. Søknader skal vurderes etter kapittel 1 i denne planen. Båtopplag gis fortrinnsvis til personer med garnfiskerett. Fjellstyret utsteder et bevis på båtopplaget til innehaver av båtopplaget. Båtopplag kan overføres til andre etter søknad med fjellstyrets godkjenning. Båtopplag er ikke et festepunkt eller en eiendomsrett til grunnen/plassen.

Tillatelse til båtopplag faller automatisk bort når:

1. når innehaver av båtopplag flytter utenbygds og tillatelsen er gitt grunnet retten til garnfiske. Dersom tillatelsen er gitt på andre vilkår er bosted ikke relevant.
2. fjellstyret endrer fiskereglene

Kommentar: Et båtopplag kan registreres på flere personer. Dersom én av dem flytter utenbygds og mister fiskeretten, mister denne tillatelsen til båtopplaget. Dette berører imidlertid ikke tillatelsen til de andre innehaverne av båtopplaget dersom de fortsatt er innenbygdsboende.

I verneområder krever båtopplag dispensasjon fra vernebestemmelsene i tillegg til fjellstyrets og Statskogs tillatelse.

5 Saksbehandling

Søknad om nytt båtopplag, utskifting av eksisterende båt, flytting av eksisterende båt til et annet fiskevann og overføring av båtopplaget til andre, skal sendes til Fjellstyrene i Lierne. Fjellstyrene i Lierne kan sette de vilkår som er nødvendig eller avslå søknaden. Aktuelle vilkår kan være:

- a. båten skal merkes med eiers navn og kontaktinformasjon
- b. plassering av båtopplaget (f.eks. for å hindre at båtopplag «privatiserer» populære leirplasser eller på annen måte er til utilbørlig trengsel eller ulempe for andre)
- c. maling/kamuflering av båten
- d. understøtte for lagring av båter (materialvalg, hogst av stokker på stedet, utforming, osv.)
- e. ryddighet og forsøpling rundt båtopplaget
- f. tidsbegrensning på båtopplaget
- g. båten skal fjernes når den ikke lenger er i bruk (endte bruk) eller når den har gått i stykker, jf. punkt 8
- h. andre vilkår

6. Verneområder

Gjelder søknaden båtopplag i verneområde, skal Fjellstyrene i Lierne videreformidle søknaden til vernemyndigheten. Vernemyndigheten og Fjellstyrene i Lierne skal koordinere saksbehandling av båtopplag i verneområder for å ivareta hverandres målsettinger (sikre fiskeretten, fiskeforvaltning, ivareta verneformålet, osv.).

Gjelder søknaden båtopplag i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark eller Lierne nasjonalpark, skal Avtale om skjønnsforutsetninger følges (se vedlegg). Dette innebærer bl.a. en prosedyre der fjellstyret skal vurdere om fjellstyret vil legge ut en utleiebåt i det aktuelle fiskevatnet, før Nasjonalparkrådet behandler saken.

7 Båtregister

Båtregisteret for statsallmenningene i Lierne skal gi en oversikt over kjente båtopplag. Fjellstyrene i Lierne administrerer båtregisteret for statsallmenningene og tilhørende verneområder i Lierne. Gamle båtopplag med båtvrak inngår i den totale oversikten over antallet båter innenfor verneområder. Båter som er registrert i båtregisteret skal merkes med eiers navn og kontaktinformasjon.

I og med at det er så mye usikkerhet knyttet til eierskap på båter, har fjellstyret og Statskog bestemt at alle eksisterende båtopplag i statsallmenningen kan videreføres, uavhengig av nåværende eiere på disse båtene. Eksisterende båtopplag og nye, godkjente båtopplag, kan videreføres, inntil de eventuelt rammes av bestemmelsene i denne planen.

8 Opprydding av båter som er i ustand og forsøpler

Fjellstyrene i Lierne og Statskog SF er enige om følgende rutiner når en båt defineres å være i ustand og forsøple:

1. Ved kjent eierskap til båt varsler fjellstyret/Statskog eier om at båtvrak fjernes innen en frist på 2 år.
 - Eier tar på eget initiativ ansvar for fjerning
 - Fjellopsynet fjerner båtvrak i enighet med eier. Kostnadene dekkes av eier eller tilskuddsmidler
 - Hvis eier ikke fjerner eller får fjernet båtvraket innen fristen, oversender Statskog saken til Lierne kommune, med anmodning om å gjøre vedtak om fjerning etter forurensningsloven.
2. Ved ukjent eierskap til båt merkes båtvraket med kontaktopplysninger til fjellstyret. Eier gis frist på 2 år til å ta kontakt med fjellstyret. Hvis ikke eier kontakter fjellstyret innen fristen, kan båtvraket fjernes av fjellopsynet. Tilstanden på båtvraket skal dokumenteres med egenrapport og bilder før fjerning.

9 Fravikelse fra retningslinjene

Fjellstyrene i Lierne kan i særlige tilfeller avvike fra disse retningslinjene etter «*tida og tilhøva*».

Kommentar: Eksempler kan være bruk av båt til oterfiske i vatn som ikke er åpnet for garnfiske og bruk av båt til andre formål enn fiske, f.eks. for å komme seg over et vassdrag.

10 Tilsyn

Fjellopsynet i Lierne fører tilsyn med vedtak fattet i henhold til disse retningslinjene. Fjellopsynet fører også tilsyn med båtregisteret for statsallmenningene i Lierne.

11 Sanksjoner

Ved brudd på fjellstyrets tillatelse til båtopplag, kan fjellstyrene i Lierne gjøre vedtak på reaksjoner.

12 Ikrafttredden

Disse bestemmelsen trer i kraft 30.08.23 og gjelder inntil annet er bestemt.

Vedlegg: Skjønnsforutsetninger

Arkivsaksnummer: 2025/1834-9

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 26.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	28/2025	05.06.2025

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre - godkjenning av revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde etter høring

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker er gjort kjent med høringsinnspillene til revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret godkjenner forvalters forslag til innarbeiding av høringsinnspillene, og ber forvalter ferdigstille forvaltningsplanen og oversende denne til Miljødirektoratet for endelig godkjenning

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Oppsummering av innspill til høring på revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
- 2 Endelig planutkast Skjækra Ivo

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret vedtok å legge forslag til revidert forvaltningsplan ut på høring i møte 7. januar 2025 i sak i sak 6/2025. Høringsfristen ble satt til 8. april 2025, og det ble annonsert i lokalpressen i Steinkjer og Snåsa kommuner.

Det er kommet inn 6 høringsuttalelser. Disse er oppsummert og kommentert i notat (vedlegg 1: «Oppsummering av innspill til høring på revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde»). Alle innspillene er lagt ut på nasjonalparkstyrets nettside, og finnes på følgende nettadresse: [Nasjonalparkstyre | Høring - Forvaltningsplan Skjækra...](#). Innspillene er derfor ikke lagt ved denne saken. I dette oppsummeringsnotatet er det forsøkt å begrunne hvorfor enkelte endringer som er ønsket av høringspartene ikke er tatt til følge, samt at det er pekt på faktiske endringer som er gjort på bakgrunn av høringsinnspillene.

Forvaltningsplanen foreligger kun digitalt på nett. Siden høringsperioden nå er over, er forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde ikke offentlig tilgjengelig på nett. Den vil tilgjengeliggjøres når Miljødirektoratet endelig godkjenner den.

Høringsinnspillene er vurdert, og endringer gjort som følge av de er lagt inn i et endelig planutkast som følger denne saken (vedlegg 2). Endringene er synliggjort med **grønn skrift** i dette dokumentet.

Vurdering

Forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde har vært ute på høring i perioden 4. februar 2025- 8. april 2025. De innkomne høringsuttalelsene er vurdert og kommentert i vedlegg 1. Endringer gjort som følge av innkomne forslag er vist i vedlegg 2.

Forslaget til forvaltningsplan legges her fram for godkjenning i nasjonalparkstyret. Dersom nasjonalparkstyret godkjenner det framlagte forslaget, vil disse endringene bli lagt inn før forvaltningsplanen sendes til Miljødirektoratet for endelig godkjenning. Når forvaltningsplanen blir endelig godkjent av Miljødirektoratet vil den bli gjort offentlig tilgjengelig på nett. Forvalter er av den oppfatning at forvaltningsplanen nå er klar for godkjenning i nasjonalparkstyret med de foreslåtte endringene etter høring.

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre -
høring ny forvaltningsplan Skjækra
landskapsvernområde
Til: Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Vår dato:
23.05.2025

Vår ref.:
2025/1834

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lina Nøstvold, +47 7416 81 48

Kopi til:

Oppsummering av innspill til høring på revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre

Innledning

Nasjonalparkstyret for Blåfjella–Skjækerfjella og Lierne sendte 4. februar 2025 ut et utkast til revidert forvaltningsplan for Skjækra landskapsvernområde på høring. Fristen for å sende inn høringsinnspill var 4. april 2025. Totalt kom det inn seks høringsinnspill i perioden. Disse er tilgjengelige på styrets nettside under: Publikasjoner → Nasjonalparkstyre → Høring – Forvaltningsplan Skjækra.

Om innspillene

Innspillene spenner fra forslag til mindre justeringer og rettelser, til mer prinsipielle spørsmål om forvaltning og rettigheter. Flere innspill etterspør også en tydeligere avklaring av hva en forvaltningsplan faktisk kan regulere, særlig i forhold til verneforskriften – som er det juridisk bindende dokumentet for området.

Videre behandling

Innspillene er i denne oppsummeringen gruppert tematisk for å gi bedre oversikt. Temaer som er nevnt av flere høringsparter er prioritert. Mindre språklige og redaksjonelle endringer som er tatt inn i planen som følge av innspillene, kommenteres ikke her, men fremgår av det reviderte planutkastet ved at de er markert i **grønt**.

Drøfting og begrunnelser

Alle tidligere behandlinger av saken i styret, inkludert faglige tilbakemeldinger fra Miljødirektoratet, er tilgjengelige i nasjonalparkstyrets møteprotokoller under "Nasjonalparkstyre | Møtedokumenter for Nasjonalparkstyret". For ordens skyld er konkrete tilbakemeldinger til planen gitt av Miljødirektoratet vedlagt her, da dette ble etterspurt i innspillene. Drøftinger av saken har skjedd ved behandling i styremøtene.

Forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde ble vedtatt i 2006, og dette er første gang planen revideres. Siden den gang har det kommet en ny digital løsning for forvaltningsplaner på nett (FVPN), hvor alle planer i Norge blir samlet på ett sted. Formatet er også endret til enklere og mer konkrete planer, slik at man slipper de store, tunge dokumentene som de eldre forvaltningsplanene var. Intensjonen er at det skal bli enklere å finne spesifikk informasjon i planen ved å benytte seg av nedtrekksmenyen til venstre i den digitale løsningen.

Hva er en forvaltningsplan

En forvaltningsplan fungerer som en veileder til verneforskriften og skal gi retningslinjer for hvordan verneforskriften og bestemmelsene i denne skal forstås og brukes. Det er verneforskriften som setter de juridiske rammene for verneområdet, ikke forvaltningsplanen. En forvaltningsplan kan gi retningslinjer om bruk, søknadsplikt, restriksjonsnivå m.m., men kun innenfor verneforskriftens rammer. Det er derfor ikke mulig å vedta retningslinjer som går utover rammene eller ikke forholder seg til bestemmelsene i verneforskriften.

Kommentarer knyttet til enkelte innspill

Verneforskriftens forbudsbestemmelse mot inngrep/tiltak/installasjoner m.m.

Flere av innspillene kommenterer at enkle inngrep ved hyttene bør være mulig, uten å søke om dispensasjon. Eksempelvis nevnes drenering av vann bort fra hytta, vedlikehold av gamle drengrofter, og plassering av solcelleanlegg på hytteveggen. Ideelt sett ønsker man en opplisting av hvilke tiltak som krever søknad og hvilke som kan utføres uten søknad.

I verneforskriften § 3 listes det opp en rekke vernebestemmelser for landskapsvernområdet. Den første av disse bestemmelsene i pkt. 1.1 *Inngrep i landskapet* er en forbudsbestemmelse som sier:

«Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.»

Med de unntak som følger av pkt. 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep som vegbygging oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplantning, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.»

Dette betyr at alle tiltak som kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter ikke er tillatt, uavhengig av om de er små eller store. Videre listes det opp en rekke konkrete forbud, men det presiseres også at listen ikke er uttømmende. Det vil være opp til forvaltningsmyndigheten, altså nasjonalparkstyret, å vurdere i tvilstilfeller hvorvidt et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, og følgelig omfattes av forbudsbestemmelsen eller ikke. Forvaltningsmyndigheten må også vurdere den totale belastningen knyttet til tiltakene i området. Selv om et enkelt tiltak isolert sett ikke vil påvirke vesentlig, kan slutningen være en annen om det gjelder for samtlige hytter i området.

I verneforskriften § 3 pkt. 1.2 listes det opp tiltak som er tillatt i verneområdet uten søknad. Dette inkluderer vedlikehold av bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk, samt vedlikehold av gjerder og merking. Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter for reindrift eller bufehold er også tillatt uten søknad, men retningslinjer for dette kan fastsettes i forvaltningsplanen (retningslinje nr. 3).

Ut fra forbudsbestemmelsens ordlyd lar det seg ikke gjøre å konkretisere hvilke tiltak som er søknadspliktige og hvilke som ikke er det, foruten tiltak listet opp i pkt. 1.2. Søknadsplikt knyttet til ulike tiltak må derfor vurderes i det enkelte tilfellet, og tiltakshavere bør ta kontakt med forvaltningsmyndigheten for å få avklart dette.

Hytteiernes mulighet for tiltak rundt hytta

Hytteierforeningene har i sin uttalelse vist til tomtfesteloven og argumentert for at hytteiernes rettigheter ved et punktfeste er sammenlignbare med rettigheter knyttet til festetomt på 1 daa. Mer spesifikt mener de at punktfeste må sammenlignes med tomtfeste, og at hytte- og huseiere da har visse rettigheter til tiltak innenfor en radius på 1 daa rundt sin festetomt.

Det foreslås en ny formulering i retningslinje 2 som gir hytteiere tillatelse til å gjennomføre enkle tiltak uten søknad. Dette inkluderer blant annet løpende vegetasjonskontroll, enkel drenering rundt bygninger, etablering og vedlikehold av hoppesteiner og klopper, vedlikehold av hytter for å møte de til enhver tid gjeldende byggtekniske krav, fornying av installasjoner for kommunikasjon, solcellepaneler og vinduer.

Det finnes mange lover som regulerer tiltak som kan være aktuelle for verneområder. Spørsmålet er hvordan reguleringen i verneforskrifter forholder seg til reguleringer i andre lover. Det generelle utgangspunktet er at tiltaket må oppfylle kravene i begge regelsett. Dette betyr at det ikke er tilstrekkelig at eier har visse muligheter for tiltak på tomte etter tomtfesteloven hvis det er i strid med verneforskriften, og det ikke er gitt dispensasjon for dette tiltaket etter verneforskriften.

Som nevnt i avsnittet ovenfor, inneholder verneforskriften en forbudsbestemmelse mot inngrep, installasjoner og tiltak i verneområdet. Denne bestemmelsen gjelder uavhengig av annet lovverk, og det må gjøres en skjønnsvurdering i den enkelte sak hva som anses som søknadspliktig og ikke. Det vil derfor kunne være i strid med verneforskriften å gi retningslinjen den ordlyden som hytteierforeningene ønsker.

Arealstørrelse på fritidshytte og bod/uthus/anneks i landskapsvernområdet

Forvaltningsmyndigheten foreslår å opprettholde dagens maksgrense på 80 kvm som grense for størrelse på fritidshytte og bod/uthus/anneks. Det presiseres at maksgrensen gjelder kun for hytte/uthus/bod. Eventuelle andre bygg (eks. naust) vil uansett trenge egen dispensasjonsbehandling.

Hva angår maksgrense for areal på hytte/uthus samlet, så har dette punktet vært mye diskutert i styret. Ved første gangs oversendelse for faglig godkjenning til Miljødirektoratet, inneholdt planutkastet et forslag om en maksgrense på 90 kvm. Dette ble ikke akseptert av direktoratet, som mente at naturtilstanden, tap av natur, klimapåvirkning m.m. tilsier at bygningsmassen i verneområdet ikke bør øke. Det er også gjort en sammenligning med andre tilsvarende verneområder, og de finner ingen verneområder som har en maksgrense over 80 kvm på fritidshytte/uthus. Det finnes noen få unntak, men dette knytter seg til enkelthytter som har fått særskilt behandling gjennom verneforskriften (typisk utleiehytter o.l.).

Styret mener det er viktig at revidert plan nå godkjennes, slik at man får et bedre og mer oppdatert styringsverktøy fremover. Forslaget innebærer uansett ingen innskrenkning eller minskning av areal knyttet til private hytter som er bygd, kun en videreføring av dagens maksgrense for areal knyttet til disse bygningstypene.

Arealstørrelse på utleiehytter i landskapsvernområdet

I arbeidet med revidering av forvaltningsplanen er det også diskutert hvorvidt utleiehytter, almenningshytter o.l. burde ha en egen maksgrense for tillatt areal. Dette har vært mye diskutert i nasjonalparkstyret, men styret har valgt å ikke sette en egen grense for maksareal på slike bygg. De ønsker heller å ivareta eventuelle særskilte behov knyttet til denne typen bygg gjennom den enkelte dispensasjonsbehandlingen.

Bakgrunnen for dette er klageavgjørelser i byggesaker som fastslår at bruksendring av eksisterende bygg ikke reguleres av verneforskriften. Dersom en forventet bruksendring vil gi uheldig påvirkning på verneverdiene, er dette et moment som bør vurderes og vektlegges under dispensasjonsbehandlingen. For å unngå at private hytter endrer bruk til utleiehytter gjennom bruksendring, ønsker ikke nasjonalparkstyret å åpne for at utleiehytter har større maksgrense for areal enn private hytter.

Når det er sagt, har nasjonalparkstyret mulighet til å tillate utvidelse av hytter utover arealkravet dersom særskilte forhold eller behov kan dokumenteres.

Oppmåling og beregning av BYA

Det foreslås en endring i målemetodikken av BYA, fra å måle på utvendig svill til å måle på utvendig kledning i henhold til Byggteknisk forskrift (TEK17). Dette bidrar til mer presise målinger og reduserer usikkerheten ved oppmåling. Ved å følge TEK17s retningslinjer, blir det også enklere for flere å gjennomføre oppmålingen korrekt. Det er også slik at overbygg inngangsparti/takutstikk over 1,0 m fra fasade skal regnes med i BYA som tidligere.

Hytteeierforeningene har i sin uttalelse pekt på at denne endringen i målemetodikk i realiteten vil innskrenke størrelsen på hytte/uthus noe. Forvaltningsmyndigheten forstår hytteeierforeningenes bekymringer, men mener at den nye målemetodikken vil gi en mer pålitelig og rettferdig vurdering av byggesaker. Det presiseres at endringen i metodikk i måling av BYA ikke vil påvirke allerede oppmålte bygg. Dette kommenterer også Steinkjer kommune i sitt innspill, at det ikke legges begrensninger på de hyttene som allerede er bygd.

Det er først ved nye tiltak, som utvidelse eller ombygging, at den nye målemetodikken vil bli anvendt. Dette sikrer at eksisterende bygg som allerede er oppmålt ikke blir berørt av endringen, mens fremtidige tiltak vil bli målt mer presist og etterprøvbart. Selv om dette kan føre til en liten reduksjon i tillatt størrelse på hytter og uthus, vil det bidra til mer nøyaktige målinger og redusere usikkerhet knyttet til den faktiske oppmålingen.

Gjenoppføring av bygninger etter brann eller naturskade

Forvaltningsmyndigheten kan, etter søknad, gi tillatelse til gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade jf. verneforskriften § 3 pkt. 1.3 b). Steinkjer kommuneskoger har i sin uttalelse pekt på at ordlyden her bør endres til skal det gis tillatelse til gjenoppbygging.

Bestemmelsen i forskriften er en *kan-bestemmelse*, og kan ikke endres til *skal-bestemmelse* i retningslinjene. Nasjonalparkstyret har heller ikke myndighet til å endre ordlyd i verneforskriften.

Steinkjer kommune mener at det ikke skal stilles krav om at bygninger som brenner skal ha samme bruk etter gjenoppbygging, og ber om at denne ordlyden fjernes. Dersom bygg blir ødelagt i brann eller naturskade, vil en eventuell gjenoppføring kreve dispensasjonsbehandling etter verneforskriften. Det faktum at slike tiltak er gitt en spesifisert dispensasjonsbestemmelse i verneforskriften, samt at det knytter seg søknadsplikt til tiltaket, tilsier at forvaltningsmyndigheten skal kunne mene noe om både størrelse og bruk av nytt bygg. I en søknad om gjenoppføring av bygg er det jo nettopp slike moment som skal vektlegges og vurderes opp mot verneverdiene og mulig påvirkning på dem.

Bygging av bruer og legging av klopper

Steinkjer kommuneskoger har i sin uttalelse kommet med følgende kommentar til bygging av bruer og legging av klopper: *Bygging av broer og legging av klopper, samt nødvendig restaurering av slike anlegg besluttet av grunneier som i dette hensyntar ønsket kanalisering av ferdseil. Tiltak for tilrettelegging for beitebruk og reindrift besluttet av grunneier etter dialog med beitebrukere.*

At grunneier også må samtykke til disse tiltakene er riktig, og en setning om dette er derfor tatt inn i retningslinje nr. 6. Det presiseres imidlertid at slike tiltak også krever tillatelse etter verneforskriften, samt at søknader knyttet til landbruk og reindrift skal ha en uttale fra fagmyndigheten som begrunner behovet.

Oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter (reindrift og bufehold) Steinkjer kommuneskoger har i retningslinjene til oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter, kommentert at de mener det er tilstrekkelig at grunneier uttaler seg om behovet her. De ønsker ikke at arealgrensen for slike bygninger er strengere enn maks BYA for området/bruk, og viser til at størrelse på gjeterhytte vil kunne variere ut fra behov og bruk.

Nasjonalparkstyret er av den oppfatning at uttalelser knyttet til behov for slike typer tiltak bør komme fra de respektive næringenes fagmyndigheter. Dette har vært praksis tidligere, og er også en utbredt praksis i andre verneområder.

Hva angår maksstørrelse i areal på gjeterhytter, så har dette vært diskutert i flere runder tidligere, samt vært tema i konsultasjoner med reindriftnæringen. I etterkant av dette, så har nasjonalparkstyret bestemt å videreføre eksisterende maksstørrelse i areal på gjeterhytter (inntil 15 m²). De har imidlertid tatt inn et tillegg i retningslinjen, som åpner for at det i særskilte tilfeller kan åpnes for gjeterhytter på inntil 25 m² BYA. Dette er gjort for å kunne imøtekomme eventuelle behov for større gjeterhytter enn i dag.

Uttak av ved til hytter/setre

Hva angår uttak av ved til hytter o.l. så reguleres dette i verneforskriften § 3 pkt. 2.6, hvor det står følgende:

«Forvaltningsmyndigheten kan tillate vedhogst til hytter o.l. etter følgende retningslinjer:

- vedressursen skal ligge i hyttas nærområde.*
- all vedhogst skal skje som plukkhogst, og i balanse med naturlig tilvekst i uttaksområdet.*

For øvrig gjelder relevante retningslinjer i pkt. 2.5.

- vedhogst i tilknytning til regulerte hyttefelt, eller annen «tett» hyttebebyggelse kan tillates i henhold til godkjent forvaltningsplan, jf. § 5.»

Ordlyden «kan tillate» betyr at det er søknadsplikt, altså at uttak av ved kan tillates *etter* søknad. Her foreligger det altså ikke skjønnsrom hos forvaltningsmyndigheten rundt hvorvidt tiltaket krever søknad eller ikke. Uttak av ved til hytter/setre er søknadspliktig.

Denne søknadsplikten er i liten grad omtalt i tidligere forvaltningsplan, ei heller praktisert i særlig grad tidligere. Forvaltningsmyndigheten beklager dette, og har forståelse for at presisering av denne søknadsplikten nå kan oppleves som en innstramming. Det vil allikevel ikke være mulig for forvaltningsmyndigheten å utforme retningslinjer knyttet til uttak av ved som bryter med bestemmelsen i ordlyden, i form av å si at det ikke skal være søknadsplikt knyttet til dette tiltaket.

Styret har forsøkt å gi tydelige retningslinjer for uttak av ved til hytter/setre i retningslinje nr. 11 i forvaltningsplanen. Søknadsplikten er presisert, og det er avklart med grunneierne at søknad kan sendes de, som så vidresender den til nasjonalparkstyret. Steinkjer kommuneskoger har i sin uttalelse gitt samtykke til ordlyden i denne retningslinjen.

Tiltaksplan

I motsetning til forvaltningsplanen, så er tiltaksplanen tenkt å være et mer dynamisk verktøy for forvaltningsmyndigheten. Tiltakene som listes opp her vil derfor være av mer generell karakter, og i liten grad definere enkeltprosjekter eller -tiltak. Her vil de største arbeidsoppgavene til forvaltningsmyndigheten listes opp, og definerer i en viss grad hva styret vil ha fokus på.

Konkrete prosjekter/tiltak diskuteres med forvaltningsmyndigheten i forbindelse med bestillingsdialog og behovsinnmelding den enkelte høst, og forutsetter finansiering fra Miljødirektoratet for gjennomføring påfølgende år.

FVP-høring avsluttet

Denne planen er en revisjon

Innledning

Skjækra (VV00002335)

Godkjent av	
Oppstartsdato	21.06.2016
Planlagt revisjon	17.11.2023
Sametingskonsultasjon	21.10.2022
Godkjent dato	
Høringsdato	15.01.2025

ephorte saksnummer	
Forvaltningsmyndighet	Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvro
Forvaltningsmyndighetstype	Nasjonalparkstyre
Oppsyn	http://www.naturoppsyn.no/lokalkontorer/
Fylker	Trøndelag
Kommuner	Steinkjer, Snåsa-Snåase
Verneform	landskapsvernområde
Verneplan	Verneplan for nasjonalparker og andre større verneområder
Vernet dato	19.12.2004

Om forvaltningsplanen

Forskrift om vern av Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon 17.12.2004. I § 5 i forskriften heter det at det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, registrering, tilrettelegging, informasjon m.v. Første forvaltningsplan ble utarbeidet av Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stientje kommuner/tjælth og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i juni 2006. Den inneholder mer historisk informasjon om bl.a. verneprosessen, og kan være et nyttig dokument for å forstå utviklingen av området. Dette er første gangs revidering av forvaltningsplanen.

Formålet med vernet er fastsatt i §2 i verneforskriften: *Formålet med Skjækra landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap. Fjellskogen innover mot Skjækerfjella og i tilknytning til liser og bekkedaler, samt den særegne vegetasjonen i den sørvendte lia mot Grønlihø, er en vesentlig del av landskapets egenart og verdi. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.*

Forvaltningsplanen skal sikre en enhetlig forvaltning av verneområdet ved å beskrive brukerinteressene i området, gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging og andre tiltak. Forvaltningsplanen skal avklare hvordan ulike bruker- og verneinteresser skal håndteres i den daglige forvaltningen av området, og gi et felles grunnlag for utøvelse av skjønn i behandling av enkeltsaker. Verneforskriften med tilhørende vernekart gir rammen for utarbeidelse av forvaltningsplanen. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for utarbeidelse av forvaltningsplan, og planen skal endelig godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningen av landskapsvernområdet skal skje ut fra en tidshorisont på 200 år. Denne forvaltningsplanen gjelder inntil ny revidert forvaltningsplan er vedtatt, noe som skal vurderes etter 10 år eller tidligere dersom behov.

Forvaltningsmyndighetens oppgave

Nasjonalparkstyret

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe er forvaltningsmyndighet for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for å forvalte verneområdet i tråd med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriften.

Nasjonalparkstyret består av 10 medlemmer fra kommunene Lierne/Lijre (1), Grong/Kråangke (1), Snåsa/Snåase (1), Steinkjer/Stientje (1) og Verdal/Vierdaelie (1) i tillegg til Trøndelag Fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjielte (1) og Sametinget/Saemiedigkie (4). Nasjonalparkforvalteren(e) er formelt ansatt hos Statsforvalteren, men fungerer som sekretær for og utfører arbeidsoppgaver på vegne av nasjonalparkstyret. Enkelte saksområder er delegert til nasjonalparkforvalter selv; dette er beskrevet i styrets delegasjonsvedtak.

Forvaltningsmyndigheten/Nasjonalparkstyret utøver myndighet etter verneforskriften, som fastsetter forbuds-, unntaks- og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser for verneområdet. I tillegg har forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gi dispensasjon fra vernebestemmelsene jf. naturmangfoldloven § 48. Forvaltningsmyndigheten kan også gi utfyllende retningslinjer om forvaltning og skjøtsel av verneområdet, samt å registrere og dokumentere naturverdier i området. Forvaltningsmyndigheten har også et ansvar for å informere grunneiere, rettighetshavere og allmennheten om verneverdiene og vernebestemmelsene i verneområdet.

Mer info om og fra nasjonalparkstyret på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Blafjella/>.

Klima- og Miljødepartementet (KLD) og Miljødirektoratet har overordnet ansvar for verneområdeforvaltningen, blant annet gjennom klagebehandling og fastsettelse av rammene for forvaltningen.

Arbeidsutvalg

Nasjonalparkstyret har også et arbeidsutvalg (AU), som består av representanter fra styret. AU fattet vedtak med myndighet delegert fra nasjonalparkstyret i enkeltsaker som er av mindre betydning for verneverdiene.

Rådgivende utvalg

Nasjonalparkstyret har et rådgivende utvalg (RU) til rådighet. Her er en rekke brukerinteresser i de respektive verneområdene representert, som f.eks. friluftsansjoner, naturvernansjoner, reiselivsansjoner, grunneiere, reindrift og beitelag ([rådgivende utvalg](#)). RU fattet ingen vedtak, men kan bistå i komplekse diskusjoner, samt være med på å veie ulike brukerinteresser mot hverandre. Rådgivende utvalg har egen leder og egne vedtekter.

Administrativt kontaktutvalg

Det er satt sammen et administrativt kontaktutvalg (AK) som består av en administrativt ansatt fra hver av kommunene. AK fattet ingen vedtak, men kan bistå i forståelse av annet lovverk og komme med innspill til forvaltningen ([administrativt kontaktutvalg](#)).

Tilleggsopplysninger

Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er miljøforvaltningens feltapparat. SNO har en todelt tilsynsmyndighet som retter seg både mot tilsyn med naturtilstanden og menneskets atferd i naturen. Veiledning og informasjon er også en viktig del av oppgavene. Samtidig utfører SNO registrering, overvåking, tiltak og skjøtsel på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten. SNO fører kontroll med at verneforskriften og eventuelle dispensasjonsvedtak overholdes. I tilknytning til Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, pleier SNO å benytte tjenestekjøpsavtaler med Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvro og Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF når dette er formålstjenlig for å løse enkelte bestilte oppdrag.

Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvro

Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvro har ansvar for oppsyn og forvaltning av bruksretter i statsallmenningen med hjemmel i fjelloven. Bruksrettene omfatter høsting av utmarksressurser gjennom jakt, fiske og beite, og skal utnyttes *"på ein måte som til kvar tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturleg etter tida og tilhøva"*. Fjellstyret har siden de ble opprettet på 1920-tallet, tilrettelagt for utøvelsen av bruksrettene, med oppsetting av hytter, bygging av bruer, merking av stier, utlegging av båter mm. Fjellstyret har hele tiden hatt en plan og mål for hvordan ressursene skal gjøres tilgjengelige i størst mulig grad for brukerne. I tillegg tar fjellstyret på seg oppgaver innen bl.a. skjøtsel og overvåking.

Fjelloppsynet

Statsallmenningene har et eget oppsyn, fjelloppsynet, som utfører både privatrettslig og offentligrettslig oppsyn på vegne av fjellstyret, grunneier (Statskog SF) og staten ved Landbruks- og matdepartementet. Fjelloppsynet har sin hjemmel i fjelloven § 36. Fjelloppsynets oppsynsaktivitet skjer hovedsakelig på selvstendig grunnlag, men og gjennom tjenestekjøpsavtaler med SNO og i samarbeid med politiet. Fjelloppsynet utfører et omfattende offentligrettslig tilsyn med bestemmelser innen blant annet vern, vilt og motorferdsel, samtidig som fjelloppsynet har oppgaver innen skjøtsel, registreringer, tilrettelegging og informasjon. Forebyggende virksomhet prioriteres.

Statskog SF

Statskog SF er grunneier i statsallmenningen og har blant annet ansvar for skogbruksvirksomhet og arealbruk, deriblant tomtefester og hytteutbygging. Forholdet og forskjellen mellom Statskog SF og Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe er viktig å være klar over.

Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF

Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF er grunneier og en viktig samarbeidspartner i det å ivareta området som friluftsområde. Kommuneskogen har lang tradisjon for skogbruk og tilrettelegging for allment friluftsliv. I tilretteleggingsøyemed bidrar de blant annet til å legge ut ved på tilrettelagt bålplasser og gapahuker, vedlikehold av sittebenker, bruer og klopper, informasjon til brukere, løypekjøring om vinteren og drift av parkeringsplassen ved hovedinnfallsporten. I tillegg tilbyr de jakt, fiske og overnatting på utleiehytter.

Lierne Nasjonalparksenter IKS

Lierne Nasjonalparksenter IKS er et autorisert besøkssenter for nasjonalparker ihht. Miljødirektoratets autorisasjonsordning. Nasjonalparkstyret og nasjonalparksenteret har en partnerskapsavtale som skal ivareta god samhandling mellom partene. Nasjonalparksenteret bidrar særlig med arbeid tilknyttet informasjon, kommunikasjon og besøksforvaltning.

Områdefakta

Landareal (daa)	96000
Sjøareal (daa)	Nei
IUCN-status	IUCN_V
Ramsar-status	
Emerald-status	Ja

Internasjonale forpliktelser

Norge har undertegnet en rekke internasjonale miljøavtaler. Mange av våre verneområder er svært viktige bidrag til at slike avtaler kan følges opp og

gjennomføres i praksis. Mer informasjon på [Miljødirektoratets nettside om konvensjoner](#).

Norges arbeid med FNs bærekraftsmål er beskrevet i [Stortingsmelding nr. 40 \(2020-21\) Mål med mening](#), som er vår handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030. Det sentrale bærekraftsmålet for verneforvaltningen er nr.15 -*Livet på land*, men også en rekke andre mål er relevante, herunder nr. 13 -*stoppe klimaendringene*, nr. 6 -*rent vann og gode sanitærforhold*, nr. 3 *god helse og livskvalitet*, nr. 11 - *bærekraftige byer og lokalsamfunn* og nr. 12 -*ansvarlig forbruk og produksjon*, samt mål nr. 17 -*samarbeid for å nå målene*.

Norge har fastsatt egne mål for klima og miljø, som har mange fellestrekk med FNs bærekraftsmål. Klima- og miljømålene er fordelt på 6 resultatområder med til sammen 24 nasjonale miljømål og 83 indikatorer tilknyttet disse. De mest relevante resultatområdene er *Naturmangfold*, *Kulturminner og kulturmiljø*, og *Friluftsliv*.

Sørsamisk kultur

Norge har vedtatt flere internasjonale erklæringer og konvensjoner som skal sikre reindriftsamenes medbestemmelsesrett, bosetting, språk og kultur. [ILO-konvensjonen om urfolks rettigheter](#) ble ratifisert av Norge i 1990, og gir sammen med grunnlovsbestemmelsen (§ 108) føringer for politikk og forvaltning som vedrører samiske interesser. I henhold til disse føringene skal statlige myndigheter ta særskilt hensyn til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved forvaltning gjennom bærekraftig bruk og vern av natur. Konvensjonen forankrer også konsultasjonsplikten som offentlige myndigheter har ovenfor Sametinget og andre samiske interesser i saker som angår dem jf. samelovens kapittel 4.

Naturmangfoldloven slår fast at naturen skal tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også som grunnlag for samisk kultur. Myndighetene skal legge vekt på tradisjonell kunnskap som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet og tiltak skal avveies mot samiske interesser.

[FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter](#) sier blant annet i artikkel 27 at etniske, språklige eller religiøse minoriteter ikke skal nektes å dyrke sin kultur, utøve sin religion eller bruke sitt eget språk. Offentlige myndigheter har et overordnet ansvar for å bidra til at dette følges opp slik at samenes tradisjonelle former for næringsutøvelse og kultur sikres for fremtida.

Det fremgår av konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) at urfolks og lokalsamfunns tradisjonelle kunnskaper og naturbruk inngår i arbeidet med å sikre naturmangfoldet. Tradisjonelle samiske kunnskaper, innovasjoner og praksis som representerer tradisjonelle livsstiler skal så langt mulig respekteres og bevares når

det har betydning for bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold.

IUCN

Norge er medlem i [Den internasjonale naturvernunionen \(IUCN\)](#). Den har som mål å bevare natur og biologisk mangfold. Det finnes et eget program for arbeid med verneområder ([Protected Areas](#)). Under dette programmet utvikles det veiledning for å øke effektiviteten i arbeidet med å beskytte natur. En av disse er et klassifiseringssystem med såkalt [IUCN kategorier](#). Disse kategoriene benyttes i stor grad for å sammenlikne arbeidet med verneområder mellom ulike land, både regionalt og globalt.

Bernkonvensjonen

Bernkonvensjonens formål er å verne om europeiske ville dyr og planter og deres levesteder, med særlig vekt på truede og sårbare arter. Målet er også å fremme samarbeid mellom medlemslandene. Mer info: [Bernkonvensjonen](#)

Det er vedtatt fire lister (I-IV) som angir hvordan bestemte arter skal beskyttes (totalfredning, sikre leveområder, regulering av jakt og bruk av jaktrudskap). I tillegg er det vedtatt resolusjoner for å beskytte bestemte naturtyper (Resolution No. 4 (1996)) og arter (Resolution No. 6 (1998)). Medlemslandene må rapportere om bevaringsstatus for de listede naturtypene og artene som finnes på eget territorium. I tillegg må landene opprette et nettverk av områder som skal bidra til å beskytte de aktuelle naturtypene og artene. Dette nettverket har fått navnet [Emeral Network](#).

Natur

Beskrivelse

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ligger i kommunene Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stjøntje i Trøndelag fylke/Tröndelagen fylhke og dekker et areal på 96 km². I øst grenser landskapsvernområdet mot Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark/Låarte-Skæhkere vaarjelimiedajve, og er dermed en del av et av de største sammenhengende verneområdene i Norge. Berggrunnsforholdene tilhører i hovedsak Trondheimsfeltet som har stort innslag av glimmerskifer som igjen gir opphav til god og næringsrik jordsmonn. Spesielt området rundt Grønlihøa skiller seg ut, med en større konsentrasjon av sørlige og varmekjære planter. Vegetasjonen her består av særegne plantearter, samt en frodig kryptogamfauna, da flere av artene finnes på rødlisten. Fjellskogen binder sammen de lavereliggende områdene med snaufjellet lenger øst som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark/Låarte-Skæhkere vaarjelimiedajve. Skogen her er sårbar, og bidrar med mat og ly til en rekke ville arter, samt gir gode beiteforhold. Selv om mye av området kan oppfattes uberørt hører det med at landskapets karakter er preget av tusenvis av år med beite fra tamrein og bufe. Den menneskelige aktiviteten i området er forholdsvis stor også i

dag. Det er sauehold og reindriftsvirksomhet i området. I tillegg er området godt tilrettelagt for friluftsliv, samt at det finnes et stort antall hytter innenfor landskapsvernområdet. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. I dag drives det bestandsrettet forvaltning på elg, hjort og rådyr, og storviltjakta betyr mye for både rettighetshavere og jegere.

Naturtyper beskrivelse

De fleste fjellområdene innenfor landskapsvernområdet tilhører lavalpin region, der blåbærhei og viersamfunn er mest vanlig. I fjellskogen dominerer gran (*Picea abies*), furu (*Pinus sylvestris*) og bjørk (*Betula pubescens*).

Fjellskogen utgjør en randsone mellom skog og fjell, og dette medfører at arter fra ulike naturtyper møtes her for å finne skjul og mat. Artsrikdommen i fjellskogen er lav sammenlignet med annen skog, og fordi forholdene er marginale er fjellskogen et langt mer sårbart økosystem enn skogsystemer i lavlandet. Fjellskogen binder sammen de lavereliggende områdene med snaufjellet lenger øst som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark. Fjellskogen er en sentral ressurs for sørsamisk reindrift da den gir reinen viktig vinterbeite.

Arter beskrivelse

I den sørlige lia ved Grønlihø er det registrert alm (*Ulmus glabra*), storklokke (*Campanula latifolia*), tysbast (*Daphne mezereum*), vårerteknapp (*Lathyrus vernus*), bitter blåfjær (*Polygala amarella*), kantkonvall (*Polygonatum odoratum*) og myskegras (*Millium effusum*). Det vokser også flere kalkkrevende arter her.

Fjellbjørkeskogen og barskogen er dominert av fugler som bjørkefink (*Fringilla montifringilla*), blåstrupe (*Luscinia svecica*), trepiplerke (*Anthus trivialis*), løvsanger (*Phylloscopus trochilus*), rødvingetrost (*Turdus iliacus*), gråtrost (*Turdus pilaris*), rødstrupe (*Erithacus rubecula*) og svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*). Blant vadere og ender er smålom (*Gavia stellata*), storlom (*Gavia arctica*), svartand (*Melanitta nigra*), havelle (*Clangula hyemalis*), gluttsnipe (*Tringa nebularia*), strandsnipe (*Actitis hypoleucos*), grønstilk (*Tringa glareola*), enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) og dobbelbekkasin (*Gallinago media*) observert. Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) er observert hekkende i verneområdet.

Av akvatiske arter er ørret (*Salmo trutta*) dominerende. I tillegg finner vi elvemusling (*Margaritifera margaritifera*), som er noe spesielt ettersom vassdraget er relativt høytliggende.

Blant hjortevilt finner vi elg (*Alces alces*), hjort (*Cervus elaphus*), rådyr (*Capreolus capreolus*) og tamrein (*Rangifer tarandus*).

For store rovdyr kan bjørn (*Ursus arctos*), jerv (*Gulo gulo*) og gaupe (*Lynx lynx*) bruke området i perioder av året. Gaupe og jerv har forvaltningsområder som berører verneområdet.

Generelt for alt dyreliv er at hekke- og yngleperioden på våren regnes som sårbar. Det er store variasjoner mellom arter med tanke på når de anses som sårbare mot forstyrrelser. For noen arter, som f.eks. kongeørn, er den sårbar mot forstyrrelser allerede fra februar, mens mindre spurvefugler kan være sårbare fra mai. Den sårbare perioden er som regel over i juli. At en art er sårbar for forstyrrelser betyr at et individ kan avbryte hekking og yngling fordi det er for ressurskrevende og usikkert å fortsette, noe som over tid kan resultere i bestandsnedgang. [Miljødirektoratets veileder for håndtering av sensitive artsdata](#) og [Norsk rødliste for arter](#) gir en pekepinn på hvilke arter det skal tas særlig hensyn til.

Oversikt over observerte arter i landskapsvernområdet i perioden 2010-2022 ligger vedlagt (*Artsobservasjoner innenfor Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde 2010-2022*).

Rødlistearter beskrivelse

Norsk rødliste for arter 2021 er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fageksperter.

Observerte arter i perioden 2010-2022 som er rødlistet per 2021 er svartand (*Melanitta nigra*), granmeis (*Poecile montanus*), fiskemåke (*Larus canus*), rødstilk (*Tringa totanus*), gjøk (*Cuculus canorus*), småspove (*Numenius phaeopus*), fiskeørn (*Pandion haliaetus*), heilo (*Pluvialis apricaria*), svartsonetjuka (*Phellinus nigrolimitatus*) og elvemusling (*Margaritifera margaritifera*). Disse artenes rødlistestatus skyldes i hovedsak bestandsnedgang eller et relativt lavt antall individer.

Geologi beskrivelse

Verneområdet ligger over marin grense (høyeste havnivå etter området ble fritt for is). Berggrunnsforholdene tilhører i hovedsak Trondheimsfeltet som har stort innslag av glimmerskifer som gir opphav til en relativt frodig vegetasjon. Av løsmasser er det noe morenemateriale, torv/myr og breelv-/bresjøavsetninger øst i verneområdet.

Klimaendring

Klimaendringer som følge av økt temperatur kan gi kortere periode med snødekke og tilsvarende lengre barmarksperioder. Svingende temperaturer kan føre til nedising av vegetasjon og beite, som er en trussel mot artsmangfoldet og naturgrunnlaget til reindrift og således sørsamisk kultur. Med økte temperaturer kan vi også forvente mer gjengroing, og det å opprettholde beitetrykk vil være et viktig tiltak for å bevare

landskapets karakter og egenart. Arters hekking/ungling vil også kunne påvirkes av klimaendringene, og dersom ny kunnskap indikerer at sårbarheten for arter endres, vil dette kunne påvirke forvaltning av verneområdet og hvilke tiltak som iverksettes.

Det forventes også hyppigere nedbørsperioder med større intensitet, mer nedbør og kraftigere vind som følge av endrede klimatiske forhold. Dette kan være utfordrende for flere arter som lever i høyfjellet og som er tilpasset et stabilt og kaldt klima. Hyppigere nedbørsperioder kan gi større vannføring i vassdrag i tillegg til høyere risiko for erosjon på sårbare stier eller andre sår i terrenget. Flom og isgang har de siste årene vist seg å være en utfordring for bruer, noe man må ha fokus på i fremtidig forvaltning og eventuell tilrettelegging.

Målinger de siste 20 åra fra like vest for verneområdet (Kjevlia, Snåsa/Snåase) viser variasjoner av årsnedbør mellom 797-1449 mm. Høye nedbørsnivåer bidrar til at de lavereliggende områdene er preget av myr og våtmark. I samme periode ligger middeltemperaturen på 1,4-5,5 grader celsius. Makstemperatur og minimumstemperatur har vært henholdsvis 32,7 og -36,3 grader celsius. Dataen er hentet fra [Norsk Klimaservicesenter](#).

Bruk og historikk

Eierstruktur

Eierforhold

Landskapsvernområdet berører to kommuner: Steinkjer/Stientje og Snåsa/Snåase. Av de til sammen 96 km² som landskapsvernområdet utgjør, ligger 54 km² innenfor Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF sin eiendom i Steinkjer kommune/Stientje tjielte. 42 km² ligger i Roktdal statsallmenning i Snåasen tjielte/Snåsa kommune der Statskog SF er grunneier og Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroer forvalter bruksrettene.

Hytter

Det er et betydelig antall festetomter med hytter langs Svillestien og i områdene rundt Åsvatnet, Skjeldbreia, Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie og Sottjønnin. Det er også 5 utleiehytter i landskapsvernområdet. To allmenningshytter i regi av Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroer (Nåvasshytta, Skjækerhytta), 1 DNT-hytte (Setertjønnhytta) og 2 utleiehytter i regi av Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF (Skjækerosstu, Lågvassbua).

Bruksretter

Den historiske bruken av fjellområdene dannet grunnlag for bosetting og næring i bygdene her. Disse store fjellområdene, statsallmenningene, ble og blir brukt til jakt, fangst, fiske, setring, beite med mere, under betegnelsene bruksretter eller allmenningsretter. Det er disse bruksrettene fjellstyret er satt til å forvalte med

hjemmel i fjelloven. Statskog SF er grunneier på statsallmenningene, og forvalter grunneierretten. Bruksrettene deles i to hovedkategorier, jordbrukstilknyttede bruksretter (som beite, setring mm.) og bostedstilknyttede bruksretter (fangst, jakt og fiske).

Fjellstyrets allmenningshytter er satt opp i medhold av fjelloven for at de bruksberettigede skal kunne ta i bruk sine rettigheter. Private hytter er ikke tilknyttet noen bruksrett i lys av fjelloven.

Landskapsvernområdet ligger innenfor Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt, som har bruksrettigheter i området, basert på alters tids bruk samt etter reindriftsloven.

Verneprosess

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ble opprettet ved Kgl.res. 17.12.04. Opprettelsen skjedde samtidig med vernet av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Lierne /Lijre nasjonalpark og Berglia og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat.

Statens naturvernråd kom med [NOU 1986:13 Ny landsplan for nasjonalparker](#), og foreslo at et større område fra Verdal til Lierne skulle vernes. I dette lå det planer om et område som landskapsvernområde, en ny nasjonalpark burde bli oppretta i Lierne og Gressåmoen nasjonalpark burde utvides. Dette ble etterfulgt av Stortingsmelding nr. 62 (1991-92) *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* og tilhørende Innst.S.nr. 124 (1992-93). Den tilhørende innstillingen ble vedtatt i Stortinget 19.04.93 og Regjeringen ble bedt om å utarbeide forslag til vern i de områdene som i dag hører til Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark. Vernet ble endelig vedtatt i kongelig resolusjon 17.12.04.

Fra vernetidspunktet og frem til 1. august 2006, når Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stjøntje kommuner fikk delegert myndigheten, var det Fylkesmannen i Trøndelag (nå Statsforvalteren i Trøndelag) som var forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdet. Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark ble med i en prøveordning der man hadde et lokalt tilknyttet nasjonalparkråd som forvaltet nasjonalparken. Her var myndigheten delt mellom de 5 kommunene, Fylkesmannen og Reindriftsforvaltningen.

I 2010 ble det innført en ny forvaltningsmodell med nasjonalparkstyrer, så i dag er det Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe som er forvaltningsmyndighet for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark,

Lierne/Lijre nasjonalpark og noen av de tilgrensende naturreservatene.

Restriksjonsområder

Restriksjoner i rom

Det foreligger ingen geografisk sonering eller restriksjonsområder i landskapsvernområdet. Vurderinger hvorvidt bruk av området er i tråd med eller i strid med verneverdiene foretas i hver enkelt sak. Dagens bruk legger likevel visse føringer for hvor i verneområdet man ønsker mer og mindre ferdsel, behov for tiltak, osv.

Restriksjoner i tid

Det foreligger ingen tidsmessig sonering, periodiske forbud eller restriksjonsperioder i landskapsvernområdet. Vurderinger om hvorvidt bruk av området er i tråd med eller i strid med verneverdiene foretas i hver enkelt sak. Tiltak som kan være forstyrrende på dyrelivet bør ikke gjennomføres på våren og forsommeren når det er yngle- og hekketid.

Landbruk

Beitehold

Utmarksressursene i fjellene har vært viktig for landbruket. Beite, setring, myr- og fjellslåtter og skogsdrift har vært drevet i disse områdene så lenge det har vært bosetting i bygdene rundt omkring.

Landbruket i dette området i dag er i hovedsak knyttet til sauehold. Det slippes sau både fra Roktdalen (Snåsa/Snåase), Gaulstad (Steinkjer/Stientje) og Skjækerdalen (Verdal/Verdaelie) som delvis beiter innenfor verneområdene. Antallet sau som blir sluppet på utmarksbeite i området er nedadgående. **Retten til beite reguleres av grunneier eller fjellstyret på statsallmenning.**

Det er ønskelig å ha beitedyr innenfor verneområdet for å opprettholde et visst beitetrykk og ivareta det naturlige landskapet. Beite skal likevel ikke føre til negative effekter på planter og landskap.

Nasjonalparkstyret ønsker en driftsplanbasert forvaltning. Med dette menes at en godkjent driftsplan blant annet kan brukes som grunnlag for å gi flerårige dispensasjoner. Driftsplanbasert forvaltning skal benyttes for å minimere mengden søknader og saksbehandling, og være til det beste for alle parter.

Skogbruk

Det ble tidligere drevet et intensivt skogbruk i området, og fra Ogdalsbrukets historie ble det sagt at *"det i 1926 var skoglaust på bruket"*. Fløyting av tømmer var nødvendig transportform, og fløytingsdammer ble bygget flere steder for å holde

store nok vannmagasin som kunne slippes på når tømmeret skulle ned vassdraga. Fløytingsdammen ved Skjellivatnet er i dag restaurert og ivaretatt som et kulturminne om skogbruksaktiviteten i området. Skogstuene fra denne tida, det vil si perioden 1920-1955, er solgt til private eiere. Arealene som ble uthogd i denne perioden består i dag av en mosaikk av tidligere kulturskog og gjensatt gammelskog.

Det er observert noen myrgrøfter i området mellom Sottjønnin og Andreastjønna, noe som vitner om stor interesse for skogbruk i området. Flere av skogsområdene er unaturlig tette som følge av skogbruk før vernetidspunktet.

Reindrift

Generelt

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ligger innenfor sentrale sørsamiske bruks- og bosettingsområder. Kulturminner forteller en historie fra da sørsamene drev fangst, og etter hvert utvikla hold av tamrein og tamreindrift. På slutten av 1400-tallet ble den fangstbaserte reindriften utviklet til reinmelkhusholdet og fram til begynnelsen av 1900-tallet var husholdet og inntekta basert på råstoff fra reinen. Reinen ble brukt som kløv- og trekkdyr, den ble melket, melka ble foredlet til ost, og skinnen ble brukt til klær og sko. I løpet av 1900-tallet gikk reindriften over fra naturalhushold til pengehushold. Kjøttproduksjon er i dag dominerende også i reindriftnæringa. Beitetrykk fra rein gjennom lang tid har bidratt til å forme landskapets karakter og egenart, og er viktig for å ivareta det biologiske mangfoldet i området.

[Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene](#) påpeker at økt ferdsel kan gi økt forstyrrelse på rein og være negativt for samisk bruk av områdene.

Sørsamisk språk/Åarjelsaemie

Sørsamisk er på UNESCOs liste over truede språk, men det jobbes hardt med å opprettholde/beholde det og språket er i positiv utvikling. Snåasen tjjelte/Snåsa kommune ligger under "*Forvaltningsområdet for samisk språk*", som blant annet betyr at samisk og norsk språk skal være likestilt i kommunen. Å synliggjøre samisk språk og kultur er derfor viktig i det offentlige rom for å bevisstgjøre og ivareta den samiske kulturen. Dette gjelder også informasjon som utarbeides av nasjonalparkforvaltningen i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne/Låarte-Skæhkere-Lijre. Nasjonalparkstyret skal derfor være en foregangsmyndighet i bruk av sørsamisk språk.

[Stadnamnlova § 11](#) sier blant annet at offentlig forvaltning skal benytte stedsnavn som er registrert i stedsnavnregisteret. Dette inkluderer samiske stedsnavn, og gjelder for eksempel kart og skilt.

Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt

Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt har deler av sine beiteområder innenfor

landskapsvernområdets grenser. Sijten/reinbeitedistriktet er et helårsdistrikt, noe som betyr at de har alle årstidsbeiter (vinter-, vår-, sommer- og høstbeite) innenfor samme geografiske område. Sijten/distriktet står altså fritt til å disponere beite innenfor sine grenser slik de finner hensiktsmessig med tanke på vær- og føreforhold, og det må derfor påregnes å treffe rein i området til varierende tider av året. Der er ikke etablert permanente reindriftsanlegg innenfor landskapsvernområdets grenser.

For ytterligere opplysninger om reindriften arealbruk og anlegg, vises det til reindriften arealbrukskart (www.nibio.kilden.no), samt deres distriktplan [Skæhkere sijte distriktplan](#)

Reindriftsretten hviler på sedvanerett og alders tids bruk, og [Reindriftsloven](#) hjemler reindriften rettigheter; deriblant rett ferdsel, flytting og flyttleier, rett til beite for rein, rett til å sette opp anlegg som trengs til reindrifta, rett til brensel og trevirke og rett til jakt, fangst og fiske.

Som for landbruk, ønsker Nasjonalparkstyret å legge til rette for en drifts-/distriktplanbasert forvaltning også her. En godkjent distriktplan bør ligge til grunn for behandling av eksempelvis gjeterhytter, gjerder og anlegg i reindrifta.

Friluftsliv

Friluftslivet i området er veldig knyttet til rekreasjon og høsting av naturen. Turen på *Svillestien* inn til *Norges Geografiske Midtpunkt* en populær tur i regionalt perspektiv. *Svillestien* ble anlagt i 1992-1994 av Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF med økonomisk støtte fra hytteeierne i området. Ferdselstellerne de siste åra viser betydelig bruk av området. Langs *Svillestien* er det tilrettelagt med 2 gapahuker og flere benker. Ved begge gapahukene og en tilrettelagt bål plass legges det årlig ut ved til allmennheten for å unngå at nærliggende trevirke blir brukt til bål brenning og at verneverdiene forringes. Dette er gjort gjennom et samarbeid mellom nasjonalparkforvaltningen og Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF. Den ene gapahuken ligger ca. 5 km fra innfallsporten ved Lustadvatnet, mens den andre gapahuken ligger noen hundre meter fra *Norges Geografiske Midtpunkt*.

Brukerundersøkelsen for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark fra 2017 (Selvaag & Wold 2018) viser at de 3 mest brukte innfallsportene til nasjonalparken er via landskapsvernområdet; henholdsvis Gaulstad, Krokbecken (Lustadvatnet) og Mekk gård.

Økt ferdsel og annen menneskelig aktivitet i verneområdet kan gi slitasje på vegetasjon og forstyrrelser på sensitive arter og reindriften naturgrunnlag. Friluftslivet og samfunnet er i stadig endring, så en kan forvente nye problemstillinger etter hvert som tiden går og nye trender etablerer seg. Per nå er det likevel «tradisjonelle» friluftaktiviteter som er mest populært, herunder fottur og høsting (Selvaag & Wold, 2018).

Slitasjeproblemene på stier kan forsterkes av klimaendringene med mer og kraftigere nedbør og større fare for flom og erosjon. Det er derfor viktig å sikre stier med høye ferdsestall mot erosjon og utvasking. Utvasking og erosjon kan også forekomme som følge av motorferdsel på barmark. Det er gjort mye arbeid for å minske negative effekter av ferdsel, og Svillestien fremstår nå som robust og har kanalisert ferdsel i flere tiår.

Ferdsel i verneområdet og organisert ferdsel

Vernebestemmelsene er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger eller andre, såfremt det ikke skader naturmiljøet. *Annenorganisert ferdsel* og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet skal ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Organisert ferdsel er ikke definert i verneforskriften, og det knytter seg derfor noe skjønnsrom hos forvaltningsmyndigheten til å vurdere hvorvidt en aktivitet faller innenfor begrepet organisert ferdsel eller ikke. Miljødirektoratet har i veiledning rundt dette temaet vist til at en aktivitet kan defineres som *organisert ferdsel dersom* den er av et visst omfang, kunngjøres på forhånd eller har en form for gjentakelse ved seg. Det må også stå en arrangør bak aktiviteten. Det vil derfor være opp til forvaltningsmyndigheten å vurdere hvert enkelt tilfelle særskilt.

Trimposter/trimløyper (digitale eller fysiske) er ikke automatisk definert som *organisert ferdsel*, men mye besøk til alle typer trimposter kan gi uheldige forstyrrelser i kalvingstid for rein og hekke-yngletid for andre arter, samt gjøre skade på naturgrunnet. For å sikre at verneverdiene blir ivaretatt bør plassering av trimposter forelegges forvaltningsmyndigheten for en vurdering av mulig skade på naturmangfoldet, før trimposten publiseres.

Jakt og Fiske

Jakt, fiske og friluftsliv har lange tradisjoner i området. Det drives bestandsrettet forvaltning på jaktbart vilt. Lokale bestemmelser for jakt og fiske er gitt på hjemmesiden til Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket og Snåsa fjellstyre/Snåasen vaeriståvroe. Jakt og fiske reguleres av [viltloven](#), [lakse- og innlandsfiske_loven](#), [reindriftsloven](#) og [fjelloven](#).

Det ligger flere utleiehytter (allmenningshytter, DNT-hytter og kommuneskoghytter) i verneområdet, hvorav alle ligger i nærheten av fiskevann. De viktigste fiskeressursene finner man i Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie, Åsvatet og Nåvatnet. Ørret er det vanligste fiskeslaget.

Det er ønskelig at jakt og fiske utøves i verneområdet.

Reiseliv

Det er lite omfang av organisert reiseliv i landskapsvernområdet. Det er noen hytter som leies ut, men dette er primært for å sikre allmennheten og bruksberettigede tilgang på friluftsliv, jakt og fiske. Mikk gård tilbyr aktiviteter inn i

landskapsvernområdet. DNT Nord-Trøndelag har en SignaTUR som starter ved Lustadvatnet og går gjennom landskapsvernområdet og sørover til Meråker. Av utleiehytter har Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF 2 kommuneskoghytter (Lågvassbu, Skjækerosstu), Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroer har 2 allmenningshytter (Nåvasshytta, Skjækerhytta) og DNT Nord-Trøndelag har 1 utleiehytte (Setertjønnhytta).

Oversikt over utleiehyttenes plassering ligger vedlagt som kartvedlegg.

Forskning og undervisning

Forvaltningsmyndigheten har lite kunnskap om forskning som er gjort i landskapsvernområdet. Det må jobbes for å bedre kunnskapsgrunnlaget til forvaltningsmyndigheten rundt dette, samt øke fokus på formidling av dette til allmennheten og andre interesserte.

Kulturminner

Området er ikke systematisk kartlagt for kulturminner, og det er sannsynlig at det finnes et ukjent antall automatisk fredete kulturminner i området, for eksempel steinalderboplasser, samiske boplasser og kulturminner knyttet til utmarksbruk, jernvinning, fangst og ferdsel. Områdene har vært rike på naturressurser og var derfor et naturlig valg for tilhold for mennesker som levde av å høste. Ved Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie er det registrert samiske boplasser, flere tufter som kan være fra jernalder/middelalder og en steinalderboplass. Her er det også registrert jernvinneplasser, anlegg for kull/tjærebrenning, samt fangstgroper. Ogndal historielag sitter på mye kunnskap om historisk bruk av området.

Kulturminner forvaltes av Trøndelag fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjielte og Sametinget/Sámediggi. Kulturminner eldre enn år 1537 og samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk fredet (jf. kulturminneloven §§ 3 og 4), og det er forbudt å gjøre inngrep i eller på annen måte skade eller utilbørlig skjemme disse (uten at det foreligger tillatelse etter kulturminneloven § 8). Ved byggesaker og tiltak som medfører fysiske inngrep skal derfor kulturminnemyndighetene kontaktes for å være sikker på at man ikke forringer/ødelegger kulturminner.

Setervoller

De eldste setervollene i Skjækra/Skæhkerenjohke kan ha vært i bruk siden begynnelsen av 1800-tallet. På enkelte av plassene bodde folk hele året. På Nikolaivollen ved foten av Grønlihøa bodde det folk i 1830-årene, og Nordvollen i Skjækerosen var boplass i 1840-1850. Flere av de gamle setervollene er i dag merket med røyser og navneplater.

Skogbruk/fløyterdam

I Ogndalen ble det fløytet tømmer på både store og små vassdrag, og det var behov for dammer for å kunne slippe på vann for å fløyte tømmeret nedover. I

landskapsvernområdet står det fortsatt igjen en dam på nordøstsiden av Skjellivatnet. Den har eksistert også før 1948, men det ble bygd ny i 1948 og restaurert i 1989. I randsonen til verneområdet er det også kjent at det har vært dammer ved Vintertjønna (bygd før 1926, ny 4 meter høy dam i 1950), Sottjønning, Gåstjønna (bygd 1953) og Lunddammen.

På 1900-tallet ble det etter hvert populært å grøfte myr for å tørrelegge våtmarksområder slik at man kunne dyrke skog. Grøftene finnes mellom Andreastjønna og Sottjønning, men det kan tenkes at det finnes grøfter også andre steder. Selv om myrgrøfter i mange tilfeller restaureres i dag for å ivareta myras funksjonalitet, har myrgrøfter en plass i den kulturelle historien av norsk skogbruk.

Bygg og Installasjoner

Hytter

Det er mange hytter i landskapsvernområdet. De første hyttene ble satt opp rundt år 1900 og ble brukt som husvær i forbindelse med jakt, fiske og høsting. I løpet av 1970- og 1980-åra ble det bygd hytter også for fritidsformål, og det er omtrent 90 hytter i landskapsvernområdet i dag. De eldste hyttene ligger enkeltvis utenfor regulerte hyttefelt, og de fleste finnes i tilknytning til Sottjønna, Skjellivatnet, Skjelbreia, Andreastjønna og Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie. Hyttene ligger likevel langt fra bilvei, og er av enkel standard uten tilkoblet VA-system og strøm. Med innføringen av landskapsvern i 2004 ble det stopp i nybygging innenfor vernegrensen, og hyttene er derfor begrenset til å holde en enkel standard.

Tradisjonell byggeskikk på fritidshytter

Bygninger utgjør en del av landskapet. Det er viktig ved endring av bygninger at det ikke påvirker landskapets karakter negativt. I verneforskriften heter det at tradisjonell byggeskikk skal benyttes ved vedlikehold av bygninger. Det foreligger ingen byggeskikkveileder fra nasjonalparkforvaltningen, men Steinkjer kommuneskoger- Ogndalsbruket KF har retningslinjer for hvordan hytter på deres eiendom skal se ut. Det er ikke kjent at Statskog har tilsvarende retningslinjer for sin eiendom. Normen blant hyttene i landskapsvernområdet nå er saltak, enkle vinduer, **kommunikasjonsantenne på vegg/tak**, solcelle på yttervegg, parabolantenne på vegg, mørkt tak eller torvtak, mørk naturfarge på ytterveggene og bygg i en etasje.

I [Stortingsmelding nr.18 \(2015-2016\) - Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet](#) heter det at økt standardheving ofte også vil innebære mer synlighet, som vil kunne medføre redusert opplevelsesverdi av landskapet. Visse standardhevinger som følge av endret behov med tiden vil godtas så fremt det er forsvarlig etter verneforskriften og naturmangfoldloven §§ 8-12.

Størrelse på fritidshytter og bod/anneks/uthus

Forvaltningsplanen legger en begrensning på maksimalt areal for fritidshytte og uthus/bod/anneks samlet, på inntil 80 m² bebygd areal (BYA). Bebygd areal beregnes etter Norsk Standard NS-3940:12 og TEK17: *«Bebygd areal (BYA) for en tomt er summen av bebygd areal for alle bygninger, bygningsdeler og konstruksjoner over bakken, åpent overbygd areal og nødvendig areal for biloppstillingsplasser på tomten.»*

Utfyllende føringer for størrelse og utseende på bygninger i landskapsvernområdet er beskrevet i retningslinje nr. 4.

Det vil i enkelte saker kunne knytte seg noe skjønnsrom til hva som inngår i BYA eller ikke, og forvaltningsmyndigheten vil da måtte vurdere dette i den enkelte sak. Oppmåling av BYA gjøres ved måling av utvendig kledning på bygg.

Nye bygninger i verneområdet

Verneforskriften åpner i utgangspunktet ikke opp for at det kan bygges nye bygninger i landskapsvernområdet jf. § 3 pkt. 1.1. Av denne grunn kan det ikke utarbeides retningslinjer knyttet til størrelse/utforming av nye bygg. Det samme gjelder for ildsted, platting, hundehus, jordkjeller m.m. Dersom noen skulle ha særskilte behov og ønsker å sette opp et nytt bygg eller annen installasjon i verneområdet, må vedkommende ta kontakt med nasjonalparkstyret.

Verneforskriften åpner imidlertid for ombygging/utvidelse av eksisterende bygg og gjenoppføring av bygg etter brann eller naturskade, men begge disse tiltakene er søknadspliktig og krever tillatelse fra nasjonalparkstyret. Slike saker vil i enkelte tilfeller i realiteten omfatte nybygg (dersom et bygg brenner ned).

Naust

Det ligger i dag flere naust i tilknytning til vannene i verneområdet, med ulik tilstand og alder. Som for andre bygningstyper, åpner verneforskriften for at vedlikehold i samsvar med tradisjonell byggeskikk kan utføres uten søknad. Er det imidlertid behov for større endringer, (utvidelse/ombygging) må det søkes forvaltningsmyndigheten om tillatelse for dette.

Det er ikke fastsatt en egen maksstørrelse for naust, men grunnet bygningens bruksområde, vil naust uansett være av en begrenset størrelse. Siden verneforskriften i utgangspunktet ikke åpner for nybygg, så vil saker om naust i de fleste tilfeller dreie seg om restaurering/ombygging av eksisterende naust. Disse skal uansett dispensasjonsbehandles, og nasjonalparkstyret vil da kunne ta hensyn til særskilte forhold og vurdere hver enkelt søknad individuelt.

Gjeterhytter

Inne i landskapsvernområdet finnes det gjeterhytter. Oppføring av slike hytter krever tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Størrelsen på slike gjeterhytter vil naturlig nok varierer alt etter bruken. Av hensyn til dette, er det satt en grense på 15 kvm BYA for gjeterhytter for kortvarig opphold. Det åpnes imidlertid for at det i særskilte tilfeller kan tillates gjeterhytter på inntil 25 kvm BYA. Vurderingen av hvorvidt et tilfelle er særskilt eller ikke, gjøres av forvaltningsmyndigheten i vurdering av saken (se retningslinje nr. 8).

Svillestien

Svillestien er godt tilrettelagt med tresviller impregnert med kreosot som tidligere ble brukt på jernbanen. Det er bruer flere plasser innenfor verneområdet for å sikre fremkommelighet til private hytter og utleiehytter. Det står i [Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder](#) at forvaltningsmyndigheten også utenfor verneområder (f.eks. ved innfallsporter) bør være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

Infrastruktur

Merkede stier

- Ålnesseteren - Nåvatnet, ansvarlig: Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe
- Lustadvatnet - Norges Geografiske Midtpunkt - Lågvassbu - Skjækerosstu, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Lustadvatnet - Finnhaugseteren - Skjellivatnet - Kjølen, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Litj-Gaulstad - Damtjønndalen - Skjellivatnet, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Skjækerdalen/Skæhkeren vuemie- Setertjønnytta - Lågvassbu - Damtjønndalen - Litj-Gaulstad, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Litj-Gaulstad - Stortjønning - Skjækerosstu, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Stortjønning - Skjækerdalhytta, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Setertjønnytta - Skjækerhytta, ansvarlig: Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe

I tillegg er det mye brukte stier som ikke er merket/kun delvis er merket.

Tilrettelegging

Stier gir trygghet og fellesskapsfølelse, de gir mulighet for trygg og sikker ferdsel, de viser oss steder og opplevelser i naturen og de binder sammen fortid og nåtid. Tilretteleggingen kan bidra til å vise hvilke kvaliteter i landskapet som vektlegges som viktig. Eksempelvis er det tilrettelagt med gapahuker når man har god utsikt til Grønlihø og innover Skjækerfjella/Skæhkere.

For å gjøre tilretteleggingstiltak tilstrekkelig motstandsdyktige mot fremtidens klima, må utbyggere ta hensyn til de utfordringene klimaendringer innebærer for funksjonalitet og levetid for blant annet broer, ilandstigningsbrygger og turveier. Tilrettelegging skal skje i tråd med verneforskriften og besøksstrategien.

Motorferdsel

Motorferdsel innenfor landskapsvernområder reguleres av [motorferdselloven](#) som forvaltes av kommunene Steinkjer/Stjøntje og Snåsa/Snåase. Det bør være en tett dialog mellom kommunene, og mellom nasjonalparkforvaltningen og kommunene, slik at en får informasjon om omfang av motorferdsel som kan påvirke verneverdiene, friluftslivet og annen bruk av landskapsvernområdet.

Det forventes at motorferdsel som medfører skade på verneverdiene rettes opp på skadegjørers bekostning jf. naturmangfoldloven § 11.

Den som utøver reindrift har, i henhold til reindriftsloven § 23, anledning til å bruke nødvendige fremkomstmidler i samsvar med distriktsplanen. Bruk av terrenggående kjøretøy på bar mark skal begrenses mest mulig og skal så langt mulig foregå i faste løyper.

Tilleggsopplysninger

Bruk av droner

Bruk av droner reguleres ikke av verneforskriften for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde. Det finnes imidlertid en bestemmelse, § 3 pkt. 4.1, i forskriften som sier at "*all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.*" Denne aktsomhetsplikten gjelder for all ferdsel, inkludert bruk av drone.

Les mer om regler for å fly droner i naturen [Regler for å fly droner i naturen](#)

Forvaltning

Innledning

Verneforskriften

Verneforskriften er oppbygd slik at det først gis et generelt forbud mot alle inngrep og tiltak som kan skade eller redusere verneverdiene innenfor området. Deretter beskriver forskriften hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt uten søknad, samt hvilke tiltak og aktiviteter som kan tillates etter søknad (tillatelse/dispensasjon).

Verneformålet (§ 2) sier noe om hvorfor området er vernet, og er viktig ved fortolkning av de enkelte bestemmelsene i forskriften.

Forvaltningsplanen skal sørge for å utdype hva verneforskriften betyr, for eksempel beskrive hva ombygging og utvidelse av eksisterende bygg innebærer (jf. § 3 pkt. 1.3 a), samt gi retningslinjer for forvaltningen av verneforskriften.

Dispensasjonssøknader

Det er viktig at søknader inneholder utfyllende informasjon om hvem, hva, når, hvor, hvorfor og hvordan tiltaket/aktiviteten skal gjennomføres. For å sikre at søknaden er godt nok opplyst, bør søknadene sendes kommunen, som deretter videresender søknadene til nasjonalparkstyret. Alle saker skal først behandles etter verneforskriften før de behandles ferdig etter annet lovverk. Før et tiltak kan iverksettes må det som oftest foreligge en tillatelse fra grunneier, kommunen, nasjonalparkstyret og eventuell annen myndighet.

Alle søknader skal vurderes etter behov og behandles i tråd med verneforskriften og de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse må det likevel gjøres en selvstendig vurdering av hvorvidt dispensasjon skal gis. Det er altså opp til forvaltningsmyndigheten å vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering hvor også verneformål, naturforholdene, andre interesser m.m. inngår. Forvaltningsmyndigheten har også mulighet til å knytte vilkår til sine vedtak, så lenge disse vilkårene står i forhold til tillatelsen (oppleves saklig i forhold til tillatelsen).

Klager

Alle med rettslig klageinteresse jf. forvaltningsloven § 28 kan påklage et enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre (3) uker fra mottaker er gjort kjent med vedtaket. Klagen sendes nasjonalparkstyret for vurdering. Dersom nasjonalparkstyret opprettholder sitt vedtak sendes klagen til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Dersom nasjonalparkstyret derimot endrer sitt opprinnelige vedtak, er det nye vedtaket å regne som et nytt enkeltvedtak med påfølgende klagerett.

Forhold til andre lover

Verneforskriftens regler angir rammen for hva som er lov innenfor verneområdet. Andre lover som plan- og bygningsloven, motorferdselloven, viltloven, reindriftsloven og fjelloven gjelder også innenfor verneområdet, og tiltak/aktiviteter vil ofte kunne trenge tillatelse etter flere lovverk.

Samhandling med kommunene

God kommunikasjon mellom kommunene og nasjonalparkforvalteren(e) er viktig. I noen saker skal en søknad behandles etter flere lovverk (f.eks. byggesaker) og hos flere forvaltningsmyndigheter. Det står i naturmangfoldloven § 48 at vedtak først skal fattes etter verneforskriften. Søknaden kan likevel sendes til kommunen først, som videresender den til nasjonalparkstyret. Kommunene har gode rutiner på krav til søknader og vil slik sørge for at en søknad er tilstrekkelig opplyst før den kommer for behandling etter verneforskriften. Det er viktig at nasjonalparkstyret sender aktuelle vedtak til kommunen og motsatt for å opprettholde flyt i prosessen.

Samhandling med brukerinteresser

Hvert år søker forvaltningsmyndigheten om midler fra Miljødirektoratet for å gjennomføre tiltak for å fremme verneverdiene. I forkant av dette (gjerne november/desember) pleier forvaltningsmyndigheten å gjennomføre innspillsmøte med sentrale brukerinteresser av området. Slik har brukerinteressene et forum for å komme med innspill til tiltak som kan/bør gjennomføres. Dette oppleves som en god måte å sikre dialog og samhandling på, og vil være viktig å ivareta også fremover. Denne samhandlingen er lokalt kjent som "bestillingsdialogen". Tiltak det søkes om penger til skal være forankret i forvaltningsplanen, besøksstrategien eller ha en positiv innvirkning på verneverdiene. Mange av brukerinteressene er også representert i rådgivende utvalg.

Tiltaksplan

ID_TILTAK	PR I	Beskrivelse	Kategori	Bevarings mål	Dato innlagt
ID_TILVV00002335_000000019	1	Tilrettelegging av innfallsport	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	19.05.2025
ID_TILVV00002335_000000004	2	Ferdsestelling på utvalgte stier. Dette tiltaket bør sees i sammenheng med nasjonalparkene.	Annet	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000020	3	Oppdatere register for bygninger og anlegg i verneområdet	Kartlegging	Ikke valgt	
ID_TILVV00002335_000000003	4	Bytte materiale på Svillestien til miljøvennlig materiale.	Restaurering	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000010	5	Stimulere til kanalisering av ferdsel langs Svillestien og inn mot Midtpunktet.	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	10.11.2022

ID_TILTAK	PR I	Beskrivelse	Kategori	Bevarings mål	Dato innlagt
ID_TILVV00002335_000000005	6	Stimulere til kartlegging av kulturminner og historiske ferdselsveier.	Kartlegging	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000006	7	Årlig dialog/møter med de mest sentrale brukerinteressene av verneområdet (rådgivende utvalg).	Annet	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000011	9	Fjern stier hos Kartverket der ferdsel ikke ønskes. Dette tiltaket bør sees i sammenheng med nasjonalparkene.	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000009	10	Vurdere behov for skilting, merking og tilrettelegging til stier og områder der man ønsker ferdsel.	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000015	11	Vurdere behov for å kartlegge og tette eksisterende myrgrøfter for å unngå ytterligere drenering av myrer.	Restaurering	Ikke valgt	17.01.2023
ID_TILVV00002335_000000013	13	Basiskartlegging naturtyper	Kartlegging	Ikke valgt	11.11.2022
ID_TILVV00002335_000000017	14	Utarbeide informasjon om verneverdier og reinens arealbruk.	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	19.01.2023

ID_TILTAK	PR I	Beskrivelse	Kategori	Bevarings mål	Dato innlagt
ID_TILVV00002335_000000012	16	Stimulere lokale forsknings- og utdanningsinstitusjoner til å bruke verneområdet til deres virksomhet. Dette vil gi et bedre lokalt eierskap til verneområdet, bedre kunnskapsgrunnlag og samhandling med fagmiljøer. Tiltaket bør sees i sammenheng med nasjonalparkene.	Tilrettelegging og informasjon	Ikke valgt	10.11.2022
ID_TILVV00002335_000000018	17	Informere om tiltak som reduserer speilrefleks fra vindusflater med uheldig påvirkning på dyrelivet.	Annet	Ikke valgt	19.01.2023

Besøksforvaltning

Plan utarbeidet og ligger som vedlegg

Forvaltningsutfordringer

Utfordringene for forvaltningen av Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde er å hindre tap av biologisk mangfold, naturtyper og kulturverdier. I tillegg skal naturgrunnlaget ivaretas slik at det kan utøves samisk reindrift. De viktigste truslene kan deles i følgende kategorier:

- Klimaendringer
- Gjengroing
- Slitasje på vegetasjon og forstyrrelse av dyreliv og reindrift som følge av menneskelig aktivitet og ferdsel
- Tekniske inngrep i verneområdet og utenforliggende tiltak som kan påvirke vegetasjon, dyreliv og reindrifta
- Utenforliggende tiltak som kan påvirke verneverdiene

Naturmangfoldloven

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også

slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur

Miljørettslige prinsipp (§§ 8-12)

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven kapittel II kommer til anvendelse ved utøvelse av offentlig myndighet, og må vurderes når det treffes vedtak etter verneforskrifter. De miljørettslige prinsippene er kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Det er viktig å påpeke at kunnskapsgrunnlaget innebærer både vitenskapelig kunnskap så vel som erfaringsbasert kunnskap. Prinsippene er ikke selvstendige vedtakshjemler, men skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold etter andre bestemmelser. Dette innebærer at prinsippene skal være en del av vurderingen både ved vedtak med hjemmel i spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskrifter og ved vedtak etter naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 7 angir at det skal fremgå av vedtaket hvordan prinsippene er vurdert.

Mer informasjon: [Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter](#) og [Veiledning til naturmangfoldlovens kapittel 2](#)

Da naturmangfoldloven av 19. juni 2009 ble vedtatt med ikrafttredelse 1. juli 2009, ble naturvernloven opphevet. Selv om naturvernloven ble opphevet, gjelder verneforskrifter vedtatt i medhold av naturvernloven inntil Kongen bestemmer noe annet, jf. naturmangfoldloven § 77.

Skjøtsel ved naturmangfoldloven § 47

Naturmangfoldloven (nml) § 47 gir generelle regler om forvaltningsmyndighetens adgang til å foreta skjøtsel i verneområder. Bestemmelsen gir forvaltningsmyndigheten adgang til å utøve en viss fysisk rådighet uten grunneiers samtykke. Bestemmelsen gir også adgang til i skjøtelsøyemed å treffe tiltak som vernebestemmelsene ellers forbyr eller regulerer. Verneforskriftens unntak for skjøtselstiltak gjelder bare for skjøtsel som forvaltningsmyndigheten står for og som gjelder verneområdet.

Bestemmelsen i nml § 47 gir ikke adgang til å pålegge grunneieren en viss bruk av området. Med hjemmel i nml § 47 kan det foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Skjøtselstiltak som innebærer høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden på vernetidspunktet kan ikke skje med hjemmel i nml § 47. Adgangen til skjøtselstiltak gir også rett til nødvendig motorferdsel innenfor hele verneområdet uten grunneiers samtykke. Dersom det er nødvendig å passere eiendom utenfor verneområdet for å komme fram, gir nml § 72 adgang til det. Berører

skjøtselstiltak privat eiendom eller rettigheter i verneområdet skal eieren eller rettighetshaveren så vidt mulig varsles på forhånd. Økonomiske fordeler ved gjennomføringen av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren eller rettighetshaveren. Tiltak som ikke kan foretas med hjemmel i nml § 47 krever dispensasjon fra verneforskriften og avtale med grunneier.

Forvaltningsmyndigheten skal jf. nml § 47, hvis mulig inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemt skjøtselstiltak.

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48

Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77).

Naturmangfoldloven § 48 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gi dispensasjon fra verneforskriften i tre alternative tilfeller;

- dersom det ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig,
- dersom sikkerhetsmessige hensyn gjør det nødvendig, eller
- dersom hensynet til vesentlige samfunnsmessige hensyn gjør det nødvendig.

Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsees, eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert, på vernetidspunktet. Første alternativ dekker tilfeller hvor verneformål og verneverdier tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene, og er i utgangspunktet ment for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en kan-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon. Det er nødvendig med en bredere vurdering av om det bør gis dispensasjon. [Rundskriv om forvaltning av verneområder](#).

Det stilles strengere krav til begrunnelse av dispensasjoner gitt etter nml § 48 enn forvaltningslovens generelle krav til begrunnelse av vedtak.

Randområder til verneområdet

Naturmangfoldloven § 49 omhandler utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde. Dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov kan innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. Forvaltningsmyndigheten bør i slike tilfeller gi høringsuttalelse i saken for å sikre at tilstrekkelig hensyn til verneverdiene blir ivaretatt.

Verneforskrift URL

<https://lovdata.no/forskrift/2004-12-17-1692>

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
1	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.1	Inngrep i landskapet Området skal vernes mot alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av § 3 pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot alle inngrep. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak er søknadspliktig. Det vil si at det kan endre landskapets art eller karakter. Her må også tiltakenes samlede belastning på verneområdet vurderes.
2	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.2 a	Tiltak som ikke krever søknad Vedlikehold av bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk, samt vedlikehold av gjerder, sanketrøer, bruer, klopper, merking o.l. er tillatt. Med vedlikehold menes med jevne mellomrom behov for å foreta utskiftninger på grunn av slitasje, være og vind og andre påførte skader. Vedlikeholdet skal ikke føre til endring i byggets størrelse eller fasade. At vedlikeholdet skal være i tradisjonell byggeskikk vil si at materialvalg, vinduer, piper, fargesetting m.m., følger det som er tradisjonen for området, i samsvar med standard på vernetidspunktet.
3	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.2 b	Tiltak som ikke krever søknad Oppføring av gjerder/samleanlegg av midlertidig karakter for reindrift/bufehold er tillatt. Gjerder eller anlegg som ikke blir stående ut over en sesong defineres som midlertidige. Alle slike anlegg skal tas ned og fraktes ut av området etter bruk. En sesong tilsvarer 1 år.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
4	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.3 a	Tiltak som krever søknad- Ombygging/utvidelse eksisterende bygninger I forbindelse med behandling av søknad om ombygging/utvidelse av <u>eksisterende</u> bygninger, vil det inngå i vurderingen hvorvidt tiltaket vil påvirke landskapets art eller karakter. En utvidelse må vurderes opp mot det opprinnelige byggets størrelse og plassering. Søknad om byggetiltak skal inneholde målsatte plan - og fasadetegninger, samt beskrivelse av materialer og farge på tak, vegger, grunnmur og/eller andre installasjoner. Alle søknader om dispensasjon skal behøvs vurderes. Ombygging/utvidelse av bygninger kan kreve behandling også etter plan- og bygningsloven som kommunen forvalter. Søker må derfor forhøre seg med den aktuelle kommune om dette. Der hvor kommunal behandling er nødvendig, skal søknad sendes både kommune og vernemyndighet. Dersom saken sendes forvaltningsmyndighet direkte, må saksbehandler sørge for nødvendig koordinering med andre myndigheter. Samlet maksimalt areal for ulike bygningstyper beskrives under: • Fritidshytte og bod/uthus/anneks kan ikke til sammen overstige bebygd areal (BYA) på 80 m². • BYA (bebygd areal) i denne sammenheng er summen av areal for alle bygninger og bygningsdeler og åpent overbygd areal, og måles ved utvendig kledning. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan slike tiltak skal plasseres/utformes, og ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø. Det skal benyttes miljøvennlige materialer, og bygninger bør ha mørk og matt takoverflate. Ønskes det torvtak, så stilles det krav om at torven hentes lokalt, for å søke å unngå introduksjon av nye arter jf. § 3

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
			pkt. 2-1. Et slikt torvuttak kan etter søknad tillates, men krever altså dispensasjon fra nasjonalparkstyret. Vindu med store, blanke overflater vil gi gjenskinn som potensielt kan forstyrre fugle- og dyrelivet, og det er derfor viktig å gjøre tiltak for å bøte på dette. Pilar- og murhøyde bør holdes på et minimum, slik at bygningen tilpasses terrenget i størst mulig grad. Det skal settes som vilkår i tillatelser at tiltakshaver må dokumentere ferdigstilling med å legge fram minst tre (3) gode bilder av det utførte arbeidet. Denne bestemmelsen åpner ikke for bygging av nye bygninger/elementer, som platting, hundehus, jordkjeller, solcelle, energianlegg, naust, gjerde m.m.
5	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.3 b	Tiltak som krever søknad - Gjenoppføring av bygninger etter brann eller naturskade Dersom bygninger innenfor verneområdene blir ødelagt av brann eller naturskade kan det etter søknad gis tillatelse for gjenoppføring. Ved tillatelse til slik gjenoppføring, kan det stilles vilkår om at nytt bygg får samme størrelse og bruk som det gamle.
6	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.3 c	Tiltak som krever søknad - bygging av bruer og legging av klopper Bygging av bruer og legging av klopper er søknadspliktig. Forvaltningsmyndigheten kan sette vilkår knyttet til plassering og utforming av slike tiltak. Søknader knyttet til landbruk og reindrift skal ha uttale fra fagmyndighet som begrunner behovet. Slike tiltak krever også grunneiers tillatelse, og søker er selv ansvarlig for å innhente denne.

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
7	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.3 d	Tiltak som krever søknad - riving av bygninger Riving av bygninger krever tillatelse.
8	Bygninger og andre installasjoner	§ 3 pkt. 1.3 e	Tiltak som krever søknad - oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter (reindrift, bufehold) Oppføring av gjerder og samleanlegg av permanent karakter (lenger enn 1 år) og enkle gjeterhytter krever tillatelse. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere bestemmelser om hvordan gjerder og anlegg skal plasseres og utformes. Søknader knyttet til landbruk og reindrift skal ha uttale fra fagmyndighet som begrunner behovet. Størrelse på gjeterhytte avhenger av husværets bruk. Enklere gjeterhytter for kortvarig opphold bør ikke overstige 15 m² BYA, men kan i særskilte tilfeller tillates bygd inntil 25 m² BYA. Slike tiltak krever også grunneiers tillatelse, og søker er selv ansvarlig for å innhente denne.
9	Landbruk – jord og skogbruk	§ 3 pkt. 2.5	Skog - hogst i tråd med driftsplan godkjent av forvaltningsmyndigheten Hogsten skal skje etter følgende føringer: • lukkede hogstformer skal benyttes • områder som vesentlig preger skogbildet skal bevares • bekkedaler, urskogslommer, koller og tiurleiker skal bevares • edellauvskog, arealer med fuktskog og områder med særegne botaniske forekomster skal ikke hogges • tørrfuru (gadd) skal ikke felles, og særegne vekstformer (eks. rilkuler) skal ikke tas • all hogst nærmere enn 200 m fra vann og myr(kant) gjennomføres som plukkhogst

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
			• tømmeret skal fraktes på vinterføre på en slik måte at varige markskader ikke oppstår • etablering av ny skog skal fortrinnsvis skje ved naturlig foryngelse • all skogsdrift skal meldes til forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet på forhånd
10	Landbruk – jord og skogbruk	§ 3 pkt. 2.6 3. ledd	Skog - tiltak som krever søknad - uttak av ved til hytter/setre Uttak av ved er søknadspliktig. Det åpnes for at vedhogst knyttet til regulerte hyttefelt/"tett" hyttebebyggelse, kan tillates etter føringer nedenfor. Søknad sendes til grunneier, som oversender søknad til nasjonalparkstyret. Føringer/retningslinjer for hogst av ved til bruk på hytte/seter: • alt uttak av ved skal skje som plukkhogst • det er kun tillatt med veduttak som skal brukes på egen hytte/seter, ikke for videresalg • tørrfuru (gadd) skal ikke felles og særegne vekstformer (rikuler) skal ikke tas • maksimal godkjent veduttak for hytter/setre er 2 m³ pr. år (fastkubikk/trær felt) • uttak av ved krever grunneiers tillatelse • de største/groveste trærne skal ikke hugges • 4-årig dispensasjon kan innvilges dersom faglig forsvarlig
11	Friluftsliv	§ 3 pkt. 4.2, 1. ledd	Tiltak som ikke krever søknad - tradisjonell turvirksomhet All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Alle som ferdes i område hvor tamrein og andre beitedyr beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet. Denne bestemmelsen åpner for at turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger,

Id	Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
			skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger ikke trenger å søke. For mer informasjon omkring ferdsel i utmark, se friluftsloven
12	Friluftsliv	§ 3 pkt. 4.2, 2.ledd	Tiltak som krever søknad - organisert ferdsel Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Eksempler på slik organisert ferdsel kan være jaktprøver, konkurranser, større arrangement m.m. Med organisert ferdsel menes ferdsel av et visst omfang, som kunngjøres på forhånd eller har en form for gjentakelse, og som det står en arrangør bak. Ved tvilstilfeller avgjør forvaltningen hva som betraktes som organisert ferdsel. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår som sikrer ivaretagelse av verneverdiene ved utøvelse av den organiserte ferdselen, herunder vilkår om å unngå hekke-/yngletiden for berørte arter. Forvaltningsmyndigheten bistår i vurderingen av hvorvidt en aktivitet er søknadspliktig eller ikke.
13	Friluftsliv	§ 3 pkt. 4.3	Organisert bruk av hest Organisert bruk av hest er tillatt på vei eller trasé som er særskilt utpekt av forvaltningsmyndigheten. Kløving med hest for transport av utstyr til hyttefolk, jegere o.l. er tillatt. Utpekte traséer er Roktdalen-Nåvasshytta, Lustadvatnet-Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie og Gaulstad-Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie tillates.

Tilgrensende verneområder

Nasjonalparkstyret har også forvaltningsmyndighet til Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalparksom ligger øst for landskapsvernområdet.

Tiltak og tilrettelegging som gjøres i landskapsvernområdet skal sees i sammenheng med nasjonalparken.

Det er også tilgrensende naturreservat vest for landskapsvernområdet, men disse har ikke nasjonalparkstyret forvaltningsmyndighet for.

Kunnskapsgrunnlag

Forfatter	År	Tittel	Utgiver	Kobling
Sofie K. Selvaag og Line C. Wold	2018	Brukerundersøkelse i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark	Norsk institutt for naturforskning	https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2497096
Skæhkere Sijte	2015	Distriktsplan Skæhkere Sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt		https://www.statsforvalteren.no/nb/Trondelag/Landbruk-og-reindrift/Reindrift/Reindrift/Reindriften-i-Trondelag/

Vedlegg

Filvedlegg

Type	Lagt til	Tema	Eksternt Opphav	Internt Opphav	Størrelse
	30.11.2022	Forlik mellom Staten og Snåsa Fjellstyre (20-129753SKJ-FROS)			365 Kb
	06.10.2022	Besøksstrategi for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre / Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe			1717 Kb
	10.11.2022	Bilde - Naustbukta ved Skjækervatnet/Skæhkeren j aevrie, med Skjækerhatten/Huvhpie i bakgrunn		Eirik Sønstevald	3645 Kb
	11.11.2022	Presedens i byggesaker etter nml § 48 (02.03.15)	Klima- og miljødepartementet		397 Kb

02.02.2023	Overnattingsdøgn for utleiehytter i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne/Låarte-Skæhkere-Lijre. Hyttene i Skjækra/Skæhkerenjohke LVO er markert.	Rådata tilsendt fra utleieselskap	84 Kb
10.11.2022	Artsobservasjoner innenfor Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde 2010-2022	Artsdatabanken	451 Kb
10.11.2022	Bilde - Grønlihø fra sørvest	Eirik Sønstevald	6619 Kb
10.11.2022	Bilde - Gapahuken ved Norges geografiske midtpunkt	Eirik Sønstevald	5253 Kb
10.11.2022	Bilde - Svillestien i retning østover, med Skjækerfjella/Skæhkere i bakgrunn	Eirik Sønstevald	4942 Kb
10.11.2022	Bilde - Norges geografiske midtpunkt	Eirik Sønstevald	5889 Kb

Kartvedlegg

Type	Lagt til	Tema	Eksternt Opphav	Internt Opphav	Størrelse
	29.03.2023	Oversiktskart med merkestier, utleiehytter, gapahuker, mm		Eirik Sønstevald	961 Kb

ST 29/2025 Delegerte vedtak
DS 57/2025 Innvilget - Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - dispensasjon for motorferdsel - 2025 - Ismenningen - Grønningen - Heggsjøene - Heinådalen - Gaundalen - Odd Arild Gaundal
DS 58/2025 Utsending av kjørebok for vintersesongen 2025- 202- Engum - Lissøydingen - Seisjøseteren - 2024 - 2027 - Erik Engum
DS 59/2025 Innvilget - Lierne nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med transport av båt til og fra Holmtjønnna - Bjørn Olav Homo
DS 60/2025 Endringsvedtak angående dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med riving av hytte ved Medalsvatnet
DS 61/2025 Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Søknad om støtte til Kasttjønnebrua - Nils Christian Gevsjø
DS 62/2025 Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel 2025 - 2026 - snøscooter inn til Bringsvollen - Ingjerd Trefjord og Torgrim Wold
DS 63/2025 Avslag - Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - Guslia naturreservat - dispensasjon for motorferdsel 2025 - Gusli jakthytte på snødekke - Paul Inge Tømmerås
DS 64/2025 Vedtak Innvilget dispensasjon - Lierne nasjonalpark og Merkesfloen naturreservat - for motorferdsel på snø knyttet til næringsvirksomhet ved Løvsjølia Østre 20/2 -2024-2027
DS 65/2025 AVSLAG- Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - dispensasjon for motorferdsel - 2025 - Andorsjøen - Gressåmoen - Odd Erik Skjeflo
DS 66/2025 Innvilget - Skjækra landskapsverneområde - skifte og endring av vindu på hytte 157/2/21
DS 67/2025 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for motorferdsel med snøscooter til Klingerhytta 2025-2027 - Lierne kommune
DS 68/2025 Innvilget - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - driftsplan for utleiehyttene i Seisjødalen - Statskog SF
DS 69/2025 Innvilget dispensasjon- Skjækra landskapsvernområde - for skifte og endring av størrelse på vindu på hytte Skjelbreien 3 80/1/22
DS 70/2025 Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark - for utlegging og scootertransport av båt i forbindelse med reparasjon av båt ved Hykkelfjelltjønnna i Lierne kommune - Knut-Georg Sandvik
ST 30/2025 Eventuelt